

EUROPA-PARLAMENTET

2009 - 2014

Mødedokument

A7-0059/2010

23.3.2010

BETÆNKNING

om Rådets indstilling om udnævnelse af næstformanden for Den Europæiske Centralbank
(C7-0044/2010 – 2010/0813(NLE))

Økonomi- og Valutaudvalget

Ordfører: Sharon Bowles

INDHOLD

	Side
FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS AFGØRELSE	3
BILAG 1: CURRICULUM VITÆ FOR VÍTOR CONSTÂNCIO.....	4
BILAG 2: VÍTOR CONSTÂNCIOS SVAR PÅ SPØRGESKEMAET	8
RESULTAT AF DEN ENDELIGE AFSTEMNING I UDVALGET	47

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS AFGØRELSE

om Rådets indstilling om udnævnelse af næstformanden for Den Europæiske Centralbank
(C7-0044/2010 – 2010/0813(NLE))

(Høring)

Europa-Parlamentet,

- der henviser til Rådets indstilling af 16. februar 2010¹,
 - der henviser til EUF-traktatens artikel 283, stk. 2, der danner grundlag for Rådets høring af Parlamentet (C7-0044/2010),
 - der henviser til forretningsordenens artikel 109,
 - der henviser til betænkning fra Økonomi- og Valutaudvalget (A7-0059/2010),
- A. der henviser til, at Rådet ved skrivelse af 24. februar 2010 hørte Parlamentet om udnævnelsen af Vítor Constâncio til næstformand for Den Europæiske Centralbank for en embedsperiode på otte år,
- B. der henviser til, at Parlamentets Økonomi- og Valutaudvalg derefter foretog en bedømmelse af den indstillede kandidats papirer, især på baggrund af de krav, der er fastsat i EUF-traktatens artikel 283, stk. 2, og behovet for fuld uafhængighed for ECB i henhold til artikel 130, og som endvidere henviser til, at udvalget i forbindelse med denne bedømmelse modtog et CV fra kandidaten samt dennes svar på det fremsendte spørgeskema,
- C. der henviser til, at udvalget den 23. marts 2010 afholdt en to timer lang høring med den indstillede kandidat, som efter en indledende redegørelse besvarede spørgsmål fra udvalgets medlemmer,
1. afgiver positiv udtalelse om Det Europæiske Råds og Rådets henstilling om udnævnelse af Vítor Constâncio til næstformand for Den Europæiske Centralbank;
 2. pålægger sin formand at sende denne afgørelse til Det Europæiske Råd og Rådet.

¹ Endnu ikke offentliggjort i EUT.

BILAG 1: CURRICULUM VITÆ FOR VÍTOR CONSTÂNCIO

Uddannelse

- 1965 Kandidateksamen i økonomi fra Instituto Superior de Ciências Económicas e Financeiras (der nu kaldes Instituto Superior de Economia e Gestão, ISEG) ved Lissabons Tekniske Universitet.
- 1973-1974 Postgraduate studier ved Universitetet i Bristol (UK).

Erhvervserfaring

- 1965-1973 Adjunkt i økonomi ved ISEG med undervisningsansvar for "Økonomi I", "Økonomi II (makroøkonomi)", "Den økonomiske tænknings historie", "Nationalregnskaber og økonomisk planlægning".
- 1972-1973 Chef for afdelingen for økonomisk modellering og global programmering ved Center for Planlægningsundersøgelser. I denne egenskab ansvarlig for de makroøkonomiske fremskrivninger under den fjerde nationale udviklingsplan.
Professor ved Instituto Superior do Serviço Social, undervisningsansvar for "Indføring i økonomi".
- 1974-1975 Statssekretær med ansvar for planlægning i den første og anden provisoriske regering.
- 1975 Chef for centralbankens forskningsafdeling (Banco de Portugal).
- 1976 Statssekretær med ansvar for budget og planlægning.
- 1977 Næstformand for centralbanken (Banco de Portugal).
Formand for udvalget om europæisk integration med ansvar for Portugals optagelsesforhandlinger med Det Europæiske Økonomiske Fællesskab (stillingen blev genoptaget i 1979, efter at han var blevet udnævnt til finansminister og havde haft ansvar for forhandlingerne med Det Europæiske Økonomiske Fællesskab i løbet af 1978).

- 1978 Finansminister. Forhandlede det første stabiliseringsprogram på plads, som blev indgået mellem Den Portugisiske Republik og Den Internationale Valutafond, og gennemførte dette.
- 1979 Næstformand for centralbanken (Banco de Portugal).
Formand for udvalget om europæisk integration med ansvar for Portugals optagelsesforhandlinger med Det Europæiske Økonomiske Fællesskab.
- 1980-1981 Professor med ansvar for det postgraduate kursus om europæisk integration ved Det Katolske Universitet, undervisningsansvar for "Teori om økonomisk integration".
Medlem af nationalforsamlingen og formand for nationalforsamlingens udvalg om europæiske anliggender.
Formand for den portugisiske afdeling af Europabevægelsen.
- 1981-1984 Næstformand for centralbanken (Banco de Portugal).
- 1982-1984 Gæsteprofessor ved Universidade Nova de Lisboa, undervisningsansvar for "Valutateori og valutapolitik".
- 1985-1986 Formand for centralbanken (Banco de Portugal). Gennemførte i denne egenskab en grundlæggende reform af det portugisiske pengemarked, der muliggjorde fastlæggelsen af markedsbestemte rentesatser og dermed banede vejen for en mere markedsorienteret metode til valutapolitisk styring. Rentesatserne blev liberaliseret, og der blev skabt et egentligt marked for udenlandsk valuta med daglig fastsættelse af satserne. Samtidig gennemførtes en åbning af banksektoren for private og udenlandske banker. Disse reformer bidrog til landets forberedelser på at gennemføre en politik, der var i bedre overensstemmelse med fuldt medlemskab af EØF, hvilket blev en realitet i januar 1986.
- 1987-1988 Medlem af nationalforsamlingen.

- 1989-1994 Professor i økonomi ved Instituto Superior de Economia e Gestão (Lissabons Tekniske Universitet), koordinator for kandidatuddannelsen i valuta- og finansøkonomi og underviser i "Makroøkonomi samt valutateori og valutapolitik".
- Rådgiver for centralbanken (Banco de Portugal).
- 1989 – Udsendt af IFC (Verdensbanken) til Polen med ansvar for reform af bankvæsenet og forberedelsen af ny lovgivning om åbning af den polske banksektor for udenlandske banker på grundlag af erfaringerne fra Portugal.
- 1990 – Udsendt for anden gang af IFC (Verdensbanken) til Polen med ansvar for reform af bankvæsenet i forbindelse med rundbordssamtaler med udenlandske banker.
- 1990 – Udsendt for tredje gang af IFC (Verdensbanken) til Tjekkoslaviet med ansvar for reform af bankvæsenet og forberedelsen af lovgivning om åbning for udenlandske banker.
- 1991 – Udsendt af Verdensbanken til Angola med ansvar for valutapolitik og reform af bankvæsenet.
- 1991 – Leder af Sveriges internationale udviklingssamarbejdes (SIDA's) mission i Angola med ansvar for makroøkonomisk politik.
- 1993-94 – Formand for Lisboa 94, organisation med ansvar for tilrettelæggelsen af mindehøjtidelighederne i forbindelse med, at Lissabon var europæisk kulturhovedstad, et initiativ fra Kommissionen.
- 1995-1999 Professor i økonomi ved Instituto Superior de Economia e Gestão (Lissabons Tekniske Universitet), koordinator for kandidatuddannelsen i valuta- og finansøkonomi og underviser i "Makroøkonomi samt valutateori og valutapolitik".
- Medlem af Conselho de Estado, et rådgivende organ for Den Portugisiske Republiks præsident, oprettet i henhold til den portugisiske forfatning.
- Medlem af bestyrelsen (administrerende direktør) for Banco Português de Investimento (BPI), en førende privat portugisisk bankgruppe, med ansvar for budget, regnskab og kontrol med risici på de finansielle markeder.

Repræsentant for BPI som eksternt bestyrelsesmedlem i PT, det portugisiske telekommunikationsselskab, og derefter som eksternt bestyrelsesmedlem i EDP, det portugisiske elselskab.

2000-2009

Formand for centralbanken (Banco de Portugal). I denne egenskab ligeledes medlem af ECB's Styrelsesråd.

Professor i økonomi ved Instituto Superior de Economia e Gestão (Lissabons Tekniske Universitet), koordinator for kandidatuddannelsen i valuta- og finansøkonomi og underviser i "Makroøkonomi samt valutateori og valutapolitik".

BILAG 2: VÍTOR CONSTÂNCIOS SVAR PÅ SPØRGESKEMAET

A. Personlig og faglig baggrund

1. **Beskriv de vigtigste aspekter af Deres faglige erfaring med hensyn til monetære, finansielle og erhvervsmæssige spørgsmål.**

Min erfaring på de nævnte områder hænger sammen med mine stillinger i centralbanker, som professor i økonomi og i private banker. Som det fremgår af mit cv, har jeg i mange år undervist på en række økonomiske kurser, og fra 1989-2000 var jeg professor i økonomi ved Instituto Superior de Economia e Gestão (Teknisk Universitet i Lissabon) som koordinator for kandidatuddannelsen i monetær og finansiell økonomi og underviser i makroøkonomi og monetær teori og politik. Fra 2000 og indtil nu har jeg kun undervist på ét semesterkursus i monetær politik.

Fra 1995 indtil begyndelsen af 2000 har jeg været medlem af bestyrelsen (administrerende direktør) for Banco Português de Investimento (BPI), som er en førende privat portugisisk bankkoncern, og haft ansvar for budgettet, regnskaber og styring af finansielle markedsrisici. Denne erfaring gav mig en værdifuld praktisk viden om bankvirksomhed generelt med særlig vægt på regnskaber og risikostyring, og denne viden er efter min mening af stor betydning for mine ansvarsområder som næstformand i en centralbank. Som repræsentant for BPI har jeg også været eksternt medlem af bestyrelsen for PT, det portugisiske telekommunikationsselskab, og derefter eksternt medlem af bestyrelsen for EDP, det portugisiske elektricitetselskab.

Min erhvervserfaring i denne sammenhæng, som er mest relevant, er imidlertid de stillinger, jeg har haft i centralbanker i min erhvervskarriere. Jeg startede i Banco de Portugal som chef for forskningsafdelingen, bagefter var jeg i en årrække vicecentralbankchef, og fra 1985-86 var jeg centralbankchef. Jeg blev igen udnævnt til centralbankchef i 2000 og genudnævnt i 2006 for en ny periode på fem år. Følgelig har jeg i de sidste 10 år været medlem af både Den Europæiske Centralbanks Generelle Råd og Styrelsesråd.

2. **Beskriv de vigtigste aspekter af Deres erhvervserfaring på europæisk og internationalt plan.**

Fra 1975-1977 var jeg tre gange leder af den portugisiske delegation til OECD's undersøgelse af den portugisiske økonomi med henblik på offentliggørelsen af landeundersøgelsen. I 1977 og igen i 1979 var jeg formand for udvalget vedrørende europæisk integration og ledede Portugals tiltrædelsesforhandlinger med Det Europæiske Økonomiske Fællesskab. Fra 1985-1986 (i 1985 som observatør) var jeg medlem af udvalget af centralbankchefer for Det Europæiske Fællesskabs centralbanker. Fra 1989-1992 deltog jeg i eller var leder af økonomiske missioner for IFC og Verdensbanken i Polen, Den Tjekkiske Republik og Angola.

Fra marts 2000 har jeg været medlem af både Den Europæiske Centralbanks Generelle Råd og Styrelsesråd.

3. Hvilke er de vigtigste beslutninger, De har været med til at træffe i Deres karriere?

Som finansminister skulle jeg i 1978 bestemme politikkerne til afhjælpning af en betalingsbalancekrise, som Portugal havde stået overfor siden 1976. Udarbejdelsen af budgettet og de komplekse forhandlinger om en standby-aftale med IMF med svære valg vedrørende rentesatserne (som dengang var regeringens ansvar) og valutakursen indebar krævende beslutninger, som gav positive resultater: Det eksterne underskud blev reduceret til halvdelen og en vellykket justering af den portugisiske økonomi.

Som centralbankchef gennemførte jeg fra 1985-1986 en gennemgribende reform af de portugisiske penge- og forexmarkeder og banede vej for en mere markedsorienteret måde at føre monetær politik på. Rentesatserne blev liberaliseret, der blev skabt et nyt marked for statsgældsbeviser, som blev forvaltet af Banco de Portugal, der blev oprettet beviser for centralbankgæld, og der blev dannet et ægte valutamarked med en daglig kursfastsættelse. Samtidig blev banksektoren åbnet for private og udenlandske banker. Disse reformer hjalp Portugal med at føre landets politikker på en måde, der var bedre i overensstemmelse med et fuldt medlemskab af EØF, som indtraf i januar 1986.

B. Monetær og økonomisk politik

4. Hvilke vejledende principper vil De følge i embedsperioden på otte år som næstformand i Den Europæiske Centralbank?

Som næstformand i ECB vil jeg følge de samme principper som i min stilling som centralbankchef for Banco de Portugal: respekt for embedsperiodens juridiske aspekter, uafhængighed af politiske eller andre organer, gennemsigtighed og de højeste standarder for etisk adfærdskodeks.

Jeg vil til fulde respektere mandatet i traktaten. Jeg forpligter mig til ECB's primære mål om prisstabilitet og princippet om centralbankers uafhængighed. Med forbehold af det primære mål om prisstabilitet forpligter jeg mig også til det sekundære mål, som er fastsat i traktaten, og som er at støtte de generelle økonomiske politikker i EU med henblik på at bidrage til at nå dets mål. Sammen med mine kolleger i ECB's Styrelsesråd vil vi fortsat gøre vores bedste for at tilvejebringe prisstabilitet på mellemlang sigt til gavn for alle EU-borgere.

5. Hvordan vurderer De den monetære politik, som den er blevet gennemført af Det Europæiske System af Centralbanker (ESCB) i 11 år? Hvilke evt. ændringer vil De arbejde for, når De bliver næstformand i ECB?

Indførelsen af euroen i 1999 var en historisk begivenhed i den monetære historie. Jeg havde den ære at deltage i europrocessen som medlem af ECB's Styrelsesråd i de sidste 10 år. Jeg mener, at den monetære politik har været i stand til at opfylde formålet med traktaten, hvilket kommer til udtryk i en gennemsnitsinflation på kun 2 % siden oprettelsen af Den Monetære Union og den faste forankring af inflationsforventningerne, hvilket er en grundlæggende betingelse for en god monetær politik. Forpligtelsen til på mellemlang sigt at holde inflationen under, men tæt på 2 % er det, der giver den fasteste struktur i strategien for den monetære politik. Det er vores ramme, som formanden, Jean-Claude Trichet, godt kan lide at påpege.

Der er gået mere end 10 år, efter at Den Monetære Union blev oprettet. ECB er derfor stadigvæk en meget ung institution i forhold til andre EU-institutioner og andre større centralbanker. Man glemmer let de udfordringer, som ECB stod overfor, da den begyndte at føre monetær politik for euroområdet, hvor der var mange usikkerheder. Den omstændighed, at disse forhindringer er blevet overvundet på en uproblematisk måde, og at ECB er en fuldgyldig EU-institution og et respekteret medlem af det internationale samfund af centralbanker, viser allerede, at den monetære politik i euroområdet har udviklet sig meget tilfredsstillende, og at der derfor efter min mening ikke er behov for væsentlige ændringer af den. Jeg vil nævne et par andre omstændigheder, som understøtter min vurdering.

Forankringen af inflationsforventningerne omkring niveauer, som er i overensstemmelse med ECB's definition af prisstabilitet, sender efter min mening et klart signal om, at de finansielle markeder og den brede offentlighed har stor tillid til, at man kan nå målet med den fælles monetære politik. Det kan ses som et væsentligt bevis for troværdigheden i ECB's monetære politik, at inflationsforventningerne blev ved med at være rimeligt stabile selv under finanskrisen, da nogle kredse spåede en deflationsperiode, og da inflationen midlertidigt blev negativ.

ECB's rettidige og modige reaktion, da den finansielle uro brød ud, og da den blev til en regulær krise, er endnu et eksempel på, hvor vellykket ECB's monetære politik har været. Den store nedsættelse af den politiske rente og indførelsen af forskellige særlige foranstaltninger har bevist ECB's evne til at handle hurtigt, hvis det er nødvendigt. Sammen med regeringernes støtteforanstaltninger til den finansielle sektor og de finanspolitiske tilskyndende foranstaltninger, som blev vedtaget i forbindelse med den europæiske økonomiske genopretningsplan fra slutningen af 2008, har den monetære politik bidraget til at undgå, at situationen blev endnu værre.

Alt dette viser, at både strategien og rammen for gennemførelsen af den monetære politik har været godt udformet. I den forbindelse tillægger jeg den præciserende udtalelse fra maj 2003 stor betydning, som vi offentliggjorde efter en grundig undersøgelse af, hvordan den monetære ramme fungerede, i hvilket jeg deltog aktivt. Jeg ønsker at understrege fem punkter i denne udtalelse. For det første det nye kvantificerede mål for prisstabilitet, der defineres som en inflation "under, men tæt på 2 %", som giver en tilstrækkelig sikkerhedsmargen til at forebygge risikoen for deflation og samtidig tager fat på problemet med den mulige skævhed i målingen i det harmoniserede forbrugerprisindeks (HICP) og virkningerne af forskelle i inflationen inden for euroområdet.

Det andet punkt vedrører den klare tildeling af forskellige tidsrammer til de to ovenstående søjler, og at vi først i vores meddelelse behandlede den økonomiske analyse, som er meget relevant for den operationelle horisont i politik. Det tredje aspekt understreger, at en monetær analyse er meget relevant for den mellemlange til langsigtede inflationsudvikling, og særlig at formålet med en monetær analyse primært er, set ud fra et mellemlangt til langsigtet perspektiv, at krydstjekke de kortsigtede til mellemlange resultater af en økonomisk analyse. Det fjerde punkt er et resultat af ønsket om at understrege den mellemlange til langsigtede horisont i den monetære analyse, og det fik os til at beslutte, at vi "ikke længere ville foretage en revision af referenceværdien årligt". Endelig vedrører det sidste punkt princippet om, at "en monetær analyse tager højde for udviklingen i en lang række monetære indikatorer, herunder M3, dens elementer og modstykker, og især kredit". Hvis man overvejer disse

punkter nøje, sætter de den rolle, de forskellige aspekter af den omfattende, fuldstændige informationsanalyse, vi anvender til at vurdere inflationsrisikoen, spiller, i det rette perspektiv.

Alligevel giver den nuværende finanskrisens omfang og dybde anledning til at overveje, hvordan der føres politik på flere niveauer, herunder det monetære område. Krisen bragte navnlig spørgsmål vedrørende finansielle faktorer, den systemiske risiko og den finansielle stabilitet frem i forreste række. Den traditionelle tankegang om, at prisstabilitet på markedet for varer og tjenesteydelser også tilvejebringer det miljø, som sikrer finansiell stabilitet, er blevet gjort ugyldig af begivenhederne i de sidste år, som viser en række bobler i aktiekurserne samtidig med en lav inflation. Selv om regulerings- og tilsynsinstrumenterne er fremragende til at løse problemer med finansiell stabilitet, har de ødelæggende virkninger af stigningerne og sammenbruddene i aktiekurserne, som vi har oplevet i den nuværende krise, genoplivet debatten om at tage hensyn til aktiekurserne i gennemførelsen af den monetære politik og også om kreditaggregaternes rolle. Vi foretog vurderingen af den monetære strategi, som jeg nævnte før, fem år efter påbegyndelsen af Den Monetære Union, og det kan godt være, at Styrelsesrådet efter krisen, som begyndte i 2007, beslutter i fremtiden at tage strategien op til fornyet vurdering. På nuværende tidspunkt mener jeg ikke, at der umiddelbart er behov for ændringer eller præciseringer af den monetære strategi.

6. Det hævdes ofte, at inflationen på grund af strukturelle ændringer i verdensøkonomien har ændret sig fra inflation i forbrugerpriserne til inflation i aktiekurserne. Hvad mener De om denne påstand, og hvilke konsekvenser har det efter Deres mening for den monetære politik?

I de sidste 20 år er der med held blevet dæmmet op for forbrugerprisinflationen i de store industrialiserede økonomier. En lav og stabil inflation er ikke et "naturligt" fænomen, men er i vid udstrækning et vidnesbyrd om centralbankernes forpligtelse til målet om prisstabilitet, som er fastsat i en lang række centralbankers vedtægter over hele verden. Uafhængige centralbanker har bidraget til at forankre inflationsforventningerne og derved begrænse udbredelsen af relative prishokke til de generelle forbrugerpriser og lønningerne. Positive forsyningschok forbundet med globalisering og optagelsen af store lavprisproducenter i verdenshandelen bidrog også til at underbygge perioden med lav inflation.

Samtidig er der imidlertid sket store udsving i forskellige råvarer og kurser. På den ene side har globaliseringen inden for varer og tjenesteydelser og den stigende efterspørgsel fra de nye økonomier haft en mærkbar virkning på priserne på olie, gas og andre råvarer. På den anden side har et i stigende grad globaliseret og underreguleret finansielt system, som er blevet næret af rigelig global likviditet, ført til store aktiekursuligevægte, mest mærkbart under den nuværende finanskrisen. Erfaringen fra de sidste to et halvt år har fået mange observatører til at betvivle den monetære politiks rolle i inddæmningen af aktiekursinflationen. Skal en centralbank reagere direkte eller indirekte på aktiekurserne med henblik på evt. fremtidige trusler mod prisstabiliteten? Kan centralbankerne påvise, hvilke af de påviste kursstigninger der er bobler? Det er vigtige spørgsmål, og der mangler stadig et fuldt ud tilfredsstillende svar på de fleste af dem.

Konsensusopfattelsen før krisen af den monetære politik og kurserne satte spørgsmålstejn ved centralbankernes evne til at identificere kursuligevægte i realtid, og man gik ud fra, at hvis

man sørgede for en lav inflation på markedet for varer og tjenesteydelser, ville det være tilstrækkeligt til at undgå væsentlige kursuligevægte. På baggrund af denne konsensus blev det påpeget, at en væsentlig lempelse af de monetære betingelser, efter at boblen var bristet, ville være tilstrækkeligt til at opretholde en reel økonomisk aktivitet og mindske sandsynligheden for deflation. Den nuværende krise satte spørgsmålstegn ved begge antagelser og har i høj grad bevist, at de økonomiske omkostninger ved store kursuligevægte og den efterfølgende korrektion af dem kan være ødelæggende. De aktiekursbobler, der gik forud for krisen, opstod i en periode med generel lav inflation, og selv om centralbankerne ikke kan forudse det præcise tidspunkt for afviklingen af de finansielle uligevægte, nævnte mange politikere opbygningen af sådanne uligevægte som en kilde til bekymring i tiden op til krisen. Dette berettiger, at en centralbank aktivt skal overvåge udviklingen i aktiekurserne og kreditstrømmene og de tilhørende risici, som de medfører for prisstabiliteten på mellemlang sigt.

Generelt tager alle centralbanker hensyn til antydningerne fra aktiekurserne, når de overvejer den monetære politik. F.eks. skal der altid tages højde for velstandsvirkningerne af kursstigninger, da de har indflydelse på den globale efterspørgsel, idet de lægger pres på inflationen. Ud over denne rolle er der flere argumenter imod en tættere integration af aktiekurserne i målene for den monetære politik, men disse argumenter kan også modbevises. Et punkt, der er almindelig enighed om, er, at der aldrig kan defineres præcise mål vedrørende aktiekurser som et konkret mål for den monetære politik. På den anden side er den monetære politik ikke en eksakt videnskab, og økonomer og centralbanker bør ikke begå den samme fejl som visse teoretikere, Keynes har fordømt som personer, der "foretrækker at tage fuldstændig fejl i stedet for at have tilnærmelsesvis ret". Forstyrrelser på det finansielle marked kan skabe episoder med ustabile kurser i begge retninger, og centralbankerne bør ikke indtage den asymmetriske holdning, at de kun handler for at undgå konsekvenserne af sammenbrud på de finansielle markeder og ikke gør noget, når der er ved at udvikle sig kursstigninger eller -bobler. Med den yderligere forsigtighedsforanstaltning, at anvendelsen af den monetære politik til at dæmme op for begyndende bobler ikke bør gå ud over at skabe unødvendige lavkonjunkturer, kan det være nødvendigt at overveje "at gå mod strømmen" på visse tidspunkter, særlig efter erfaringen fra den nuværende krise. Man bør dog ikke glemme, at det egentlige primære mål med den monetære politik er at fastholde prisstabiliteten i forbrugerpriserne på mellemlang sigt. Selv om man på den anden side ikke bør se bort fra en vis hjælp fra den monetære politik under visse omstændigheder, skal hovedbidraget til finansiell stabilitet sikres gennem andre instrumenter end den politiske rente og ved hjælp af en bredere ramme med makrotilsyn.

7. Hvordan vurderer De følgerne af stigende oliepriser for den monetære politik?

Set ud fra en monetær politik er stigende oliepriser af betydning i det omfang, de har en varig virkning på forbrugerpriserne. Når dette er sagt, behøver den monetære politik ikke at spille en aktiv rolle, hvis de stigende oliepriser kun midlertidigt påvirker forbrugerpriserne.

Navnlig kræver overførslen af olieprischok til forbrugerne og producentpriserne og de evt. virkninger på inflationsforventningerne en omhyggelig analyse for at vurdere en tilstrækkelig reaktion fra den monetære politik. Disse virkninger kan inddeles i første og anden rundevirkninger. Første rundevirkningerne kan have direkte indflydelse på energipriserne og dermed på forbruger- og producentpriserne. Endvidere kan forbruger- og producentpriserne

også bliver påvirket indirekte, da energi er en væsentlig inputfaktor i forbindelse med fremstillingen, der medfører et øget pres på omkostningerne på elementer, der ikke vedrører energi, og som i sidste ende kan videregives til forbrugerpriserne. Så længe disse første rundevirkninger er begrænsede, kan økonomien tilpasse sig til de relative prisændringer, og kun få en midlertidig virkning på forbrugerprisinflationsen. Der er ikke behov for at gribe ind ved hjælp af den monetære politik.

På den anden side skal man reagere ved hjælp af den monetære politik, hvis første rundevirkningerne begynder at blive omdannet til anden rundevirkninger på forbrugerprisinflationsen gennem udviklingen i lønstigningerne og højere inflationsforventninger, idet sidstnævnte er en vigtig variabel i lønforhandlingerne. Hvis det ikke med den monetære politik lykkes at forankre inflationsforventningerne på mellemlang til lang sigt, er en højere inflation uundgåelig.

Da Eurosystemets monetære politik er mellemlang til langsigtet, bidrog den afgørende til at begrænse inflationspresset på grund af den stigende oliepris i perioden indtil 2008. Det bør den også gøre i fremtidige perioder med stigende oliepriser. Fremover skal man være meget opmærksom på at sikre troværdigheden ved at reagere på risiciene for prisstabiliteten uden at indtage en alt for aktivistisk holdning. I den forbindelse er en klar og konsekvent formidling af monetære politikbeslutninger særlig vigtig for at kontrollere den private sektors forventninger.

8. Med forbehold af målsætningen om prisstabilitet, hvordan bør ECB efter Deres opfattelse efterkomme sine sekundære forpligtelser i henhold til traktaten (med hensyn til at bidrage til økonomisk vækst og fuld beskæftigelse), og hvilke instrumenter kan ECB i den forbindelse gøre brug af?

I traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (artikel 127) fastsættes, at hovedmålet for Det Europæiske System af Centralbanker er at fastholde prisstabilitet. ECB's sekundære forpligtelser er omtalt i den anden sætning i artikel 127, der fastsætter, at uden at målsætningen om prisstabilitet derved berøres, støtter ESCB de generelle økonomiske politikker i Unionen med henblik på at bidrage til gennemførelsen af Unionens mål som fastsat i artikel 3 i traktaten om Den Europæiske Union. I den forbindelse nævnes i artikel 3 som Unionens mål bl.a. afbalanceret økonomisk vækst og fuld beskæftigelse.

Betydningen og de operationelle konsekvenser af dette sekundære mål er blevet drøftet meget. Der er almindelig enighed om, at der i det lange løb ikke er nogen afvejning mellem inflation og vækst eller rettere sagt, kan den monetære politik bedst støtte den langsigtede vækst ved at fastholde prisstabiliteten, da dette fremmer effektiviteten i en decentraliseret markedsøkonomi. En monetær politik, som troværdigt lægger vægt på prisstabilitet, er det mest effektive bidrag til varig økonomisk vækst og et højt beskæftigelsesniveau. Dette udsagn er baseret på indsigten fra den historiske erfaring og akademisk forskning om, at den monetære politik ikke kan give ægte værdier en permanent drivkraft ud over den troværdige fastholdelse af prisstabiliteten.

Prisstabiliteten bidrager til økonomisk velstand og vækst ved at eliminere inflationsrelaterede fordrejninger. Et miljø med stabile priser giver befolkningen mulighed for at koncentrere sig om produktive aktiviteter i stedet for om strategier, der skal beskytte deres velstand og indkomst mod inflation. Dette er særlig til gavn for de svageste samfundsgrupper, som kun

har begrænsede muligheder for at beskytte sig mod inflationens virkninger. En anden fordel ved prisstabilitet er, at den mindsker inflationsrisikopræmier i langsigtede renter. En prisstabilitetsorienteret monetær politik vil således i modsætning til den holdning, der af og til kommer til udtryk om, at en monetær politik, der er målrettet til prisstabilitet, vil resultere i alt for høje realrenter, rent faktisk føre til en lavere realrente og således skabe incitamenter til at investere. Med prisstabilitet undgår man også, at progressive nominelle skatteskalaer med tiden øger skatternes og socialsikringsbidragenes reelle virkning, hvilket ville medføre et mere begrænset incitament til at levere arbejdskraft og kapital og derved begrænse økonomiens langsigtede vækstperspektiver.

Alle de foregående argumenter viser, hvorfor der ikke er en langsigtet afvejning mellem prisstabilitet og vækst, men situationen er anderledes på kort sigt, hvilket står klart, når der er et forsynings- eller omkostningschok, som den monetære politik ikke skal reagere på med det samme på trods af den midlertidige stigning i den samlede inflation. Den troværdige gennemførelse af prisstabilitet fremmer endvidere en samlet makroøkonomisk stabilitet, da inflationsforventningerne er fast forankret. Derfor har ugunstige forsyningschok, som f.eks. en stigning i oliepriserne, mindre virkning på inflationen, og den monetære politik kan tillade sig et mere moderat og stabilt politikforløb stillet over sådanne chok.

Generelt sker der en kortsigtet afvejning, fordi den makroøkonomiske politik påvirker tempoet i denne konvergens og kan bidrage til at undgå et højere outputudsving og således øge den almene velstand, selv om man accepterer, at økonomien har en spontan tendens til at vende tilbage til den langsigtede vej. Det er dog vanskeligt at udnytte denne afvejning i et hierarkisk mandat.

Jeg tager det sekundære mål, som traktaten fastsætter, og som ECB klart har taget op i den nuværende krise, alvorligt. Vi handlede f.eks. efter at Lehman-krisen var brudt ud, hurtigt og beslutsomt for at undgå, at banksystemet brød sammen og for at forhindre de recessions- og deflationsmæssige følger. Ud over de meget lave renter har Eurosystemet også gjort sit til den øgede kreditstøtte, nemlig ved at stille rigelig likviditet til rådighed for banksystemet og købe dækkede obligationer og derved bidrage til en genoplivning af dette vigtige marked samt ved at acceptere Den Europæiske Investeringsbank som modpart til transaktionerne i den monetære politik. Jeg tror ikke, at der er særlig megen tvivl om, at disse foranstaltninger har medvirket til at mindske dybden af den økonomiske nedgang.

9. Hvordan vurderer De ECB's exit-strategi? Skal monetære exit-strategier samordnes globalt? Skal monetære og finanspolitiske exit-strategier samordnes?

ECB's exit-strategi omfatter en gradvis udfasning af de særlige foranstaltninger, der blev indført som reaktion på finanskrisen. Den gradvise strategi for exiten er nødvendig på grund af de svage punkter i realøkonomien og i det finansielle system. Dette var netop formålet med ECB's meddelelse i december 2009 om de første skridt af udfasningen af de særlige foranstaltninger. Jeg støtter til fulde denne strategi. Med en gradvis udfasning kan alle de berørte parter tilpasse sig de nye betingelser og samtidig give ECB mulighed for at få feedback på udfasningen, før der træffes beslutning om nye skridt. Lad mig understrege, at udfasningen bestemt vil blive gjort lettere af udformningen af de særlige foranstaltninger, som fremmer en gnidningsløs udfasning.

Kommunikéet fra finansministrenes og centralbankchefernes G20-møde den 7. november

2009 (St Andrews) taler sit klare sprog, hvad angår afviklingen af de ekstraordinære makroøkonomiske og finansielle støtteforanstaltninger: "Vi var enige om at samarbejde og koordinere ved at tage højde for de afsmittende virkninger af vores strategier samt rådgive og udveksle oplysninger, hvor det var muligt."

Ånden i denne erklæring er i overensstemmelse med ECB's strategi. Som Styrelsesrådet gentagne gange har understreget, er hjørnesteinen i ECB's exit-strategi den klare forbindelse til det primære mål om prisstabilitet. Alle foranstaltninger i løbet af krisen er blevet truffet beslutsomt med dette primære mål i mente. Ved udformningen af realtidsvurderingen af risiciene for prisstabiliteten tages andre centralbankers foranstaltninger i betragtning. Selv om det således kan være hensigtsmæssigt at udveksle oplysninger og anden operationel bistand, synes en samordning af den monetære politik ikke at være berettiget. Selv om krisen blev synkroniseret på globalt plan, bliver genoprettelsen sandsynligvis mere uensartet, hvilket i sig selv kræver forskelligt tempo ved fjernelsen af den monetære tilpasning.

Der er bred enighed om, at alle de større centralbanker bør skræddersy exiten fra de ekstraordinære politiske foranstaltninger til de særlige betingelser, som gælder for den pågældende økonomi. Samtidig står det klart, at det internationale samarbejde, f.eks. i form af G20-konsultationerne eller regelmæssige møder i Styrelsesrådet organiseret af Banken for Internationale Betalinger, tidligere har været meget nyttigt, og det vil det også være i fremtiden.

Vedrørende koordinationen med finanspolitikken bør det nævnes, at der ikke bør foretages en forudgående koordination. Den enkelte politiker bør koncentrere sig om sit eget ansvarsområde, og dette bør resultere i de rigtige politikker. Selvfølgelig tages der ved udformningen af realtidsvurderingen af risiciene for prisstabiliteten højde for, at regeringerne i euroområdet forsøger at konsolidere budgetterne. På den anden side ved regeringerne, når de træffer beslutning om holdningen til finanspolitikken, at Eurosystemet reagerer på enhver risiko for, at inflationsraten overstiger det officielle mål for den monetære politik. I moderne økonomiske modeller spiller variabler såsom produktionsgabets en central rolle i forklaringen på kortsigtede risici for prisstabiliteten, og denne viden bør være en drivkraft for en spontan og selvstændig gennemførelse af en passende politiksammensætning. Men der kan og vil ikke være nogen forhåndsforpligtelse til, at de monetære politikforanstaltninger skal forløbe på en bestemt måde. Der foregår en løbende udveksling af oplysninger mellem ECB og regeringerne i euroområdet. Men koordinationen mellem ECB og regeringerne i euroområdet bør ikke gå ud over det, der er fastsat i traktaten.

10. Hvad mener De om medlemsstaternes uensartede eksponering for en ECB-exit-strategi? Hvad bør der gøres for at afbøde den?

Forskelligartethed er et integreret træk i tilpasningsmekanismerne i euroområdet. Væksten i BNP og forskellene i inflationen inden for euroområdet har imidlertid, siden euroen blev indført og i modsætning til den folkelige opfattelse, ligget på et historisk lavt niveau. Naturligvis kan og bør den monetære politik ikke i sig selv reducere disse forskelle. Forudsætningen for en Økonomisk og Monetær Union er en klar fordeling af ansvarsområder mellem politikerne, en forpligtelse for både monetære og ikkemonetære politikere (herunder navnlig skattemyndighederne) til at holde orden i deres eget hus samt en række sikkerhedsforanstaltninger, der sikrer, at alle parter overholder reglerne. De

makroøkonomiske politikker i euroområdet bør være baseret på disse grundlæggende principper, på grundlag af hvilke ØMU'en blev undertegnet.

På grundlag af disse principper skal der i ECB's overvejelser i forbindelse med den monetære exit især lægges vægt på at fastholde prisstabiliteten i euroområdet som helhed. Denne forpligtelse for Eurosystemet tilvejebringer den forankring, som er det vigtigste implicite koordinationsredskab for alle andre aktører, herunder finanspolitikere, med deres forskellige ansvarsområder, særlig ved udformningen af deres egne exit- og tilpasningspolitikker. Denne forankring må ikke sættes på spil, især ikke i en situation med risiko for den finansielle stabilitet.

Endvidere skal landene i en monetær union anvende de tilgængelige instrumenter til at gøre deres tilpasning lettere, navnlig de instrumenter, der vedrører finanspolitikken. Den "finanspolitiske exit" - eller rettere den "finanspolitiske tilpasning" - som bliver nødvendig i de kommende år, bliver sandsynligvis en større udfordring for regeringerne, end udfasningen af de særlige foranstaltninger bliver for Eurosystemet. Under krisen gjorde regeringerne ret i at lade underskuddene vokse, således at finanspolitikken bidrog til at støtte økonomien på kort sigt. Men nu er statsunderskuddene store - og meget store i mange lande - den offentlige gæld i forhold til BNP er for det meste størst og stiger, og finansmarkedernes opmærksomhed vender sig i stigende grad mod spørgsmål om statens solvens. Derfor er der behov for en omgående indsats for at få bragt orden i det finansielle hus. Det centrale spørgsmål i forbindelse med finanspolitikken på nuværende tidspunkt er ikke "hvorvidt", men "hvor meget" og "hvornår" man skal påbegynde den finanspolitiske stramning. Den korrekte politikførelse vil i hvert enkelt tilfælde afhænge af tempoet i genopretningen af økonomien i den private sektor. Så længe finanspolitikken er på en kurs, der er ubæredygtig i forhold til statens gæld, som bliver ved at stige, vil udgifterne til en yderligere udsættelse af tilpasningen være større end udgifterne til at handle hurtigere.

Ud over finanspolitikken indebærer andre væsentlige tilpasningspolitikker, at de finansielle tilsynsmyndigheder skal overvåge situationen i deres finansielle system og på en decentraliseret måde behandle lejlighedsvis problemer, de støder på. Alt i alt tror jeg, at vi opnår en gnidningsløs exit.

11. Hvilke foranstaltninger bør ECB træffe for at undgå implicite tilskud og fordrejninger i forbindelse med godkendelsen af en bred vifte af sikkerhedsstillelse gennem den øgede kreditstøtte efter oktober 2008?

En bred ramme for sikkerhedsstillelse skal ledsages af passende foranstaltninger med henblik på først og fremmest at sikre, at Eurosystemet bliver beskyttet mod finansielle risici og også, at incitamentet bliver bevaret, således at bankerne kan styre deres likviditetsrisiko forsvarligt. Den første foranstaltning, som en centralbank har til rådighed, er at sørge for en præcis vurdering af illikvide aktiver og at anvende haircuts til at redegøre for aktivernes manglende likviditet. Dette kræver en løbende forenkling af risikostyringsforanstaltningerne, en vej, som man har fulgt i Eurosystemet allerede før krisen på finansmarkederne, og i et hurtigere tempo siden dengang. Den anden foranstaltning vedrører udbudsprocedurer, der anvendes i forbindelse med monetærpolitiske transaktioner. Konkurrencedygtige udbudsprocedurer, som Eurosystemet anvendte dem før krisen, sikrer, at evnen til at genfinansiere et aktiv over for centralbanken bliver korrekt prisansat. Den tredje foranstaltning, som er ved at blive

udarbejdet af Baselkomitéen i forbindelse med revisionen af bestemmelserne om likviditetsrisikoen, vedrører, at der skal pålægges et strengere tilsyn og forsvarlige politikker for likviditetsrisikostyring. Tilsammen skal disse foranstaltninger sikre, at man bevarer incitamentet til modparter til at styre og vurdere likviditetsrisikoen forsvarligt.

Med hensyn til at undgå tilskud eller fordrejninger bør det understreges, at Eurosystemet har indført en tilstrækkelig risikostyringsramme, som mindsker denne risiko. Risikoprofilen for de forskellige aktiver overvåges nøje, og mindre likvide og mere risikobehæftede aktiver underkastes højere haircuts end mere sikre og mere likvide aktiver. Endvidere overvåger Eurosystemet konstant værdien af sikkerhedsstillelsen og kan stille krav om inddækning af margin, hvis det skønnes nødvendigt for at bevare sikkerhedsstillelsens overensstemmelse med retningslinjerne.

12. Hvordan ser De på risikoen for konkurser i forbindelse med det store antal obligationer udstedt med sikkerhed i konkrete aktiver (ABS), ECB har accepteret som sikkerhedsstillelse?

Eurosystemets modparter kan anvende en bred vifte af omsættelige og ikkeomsættelige aktiver som sikkerhedsstillelse i forbindelse med ECB's transaktioner. De omsættelige aktiver omfatter en lang række værdipapirer, som f.eks. gældsinstrumenter udstedt af staten, centralbanker, selskaber og kreditinstitutioner¹. Obligationer udstedt med sikkerhed i konkrete aktiver er således kun én type instrument, der kan anvendes som sikkerhedsstillelse i forbindelse med ECB's transaktioner.

Hidtil har de former for sikkerhedsstillelse, der er til rådighed ved ECB-transaktioner, selv under den nuværende krise været tilstrækkelige til at sikre modparters adgang til Eurosystemets likviditet. Den tilgængelige sikkerhedsstillelse har i de seneste år svaret til en relativt lille andel af de samlede belånbare aktiver og til mere end det dobbelte af Eurosystemets udestående kredit.

Hvad angår ABS, vil jeg minde om, at da Styrelsesrådet traf beslutning om at udvide listen over belånbare aktiver, fastholdt den strengere regler for ABS i betragtning af kredit- og likviditetsrisikoen ved disse aktiver. Minimumsbelånbarheden for ABS blev bibeholdt på A-, og efter resultatet af den toårige revision af risikostyringsforanstaltningerne i september 2008 blev ABS klassificeret i den lavere likviditetskategori, som indebærer en haircut på 12 % (der foretages en yderligere haircut af ABS efter en teoretisk vurdering, dvs. mindre likvid). I januar 2009 har Styrelsesrådet yderligere finpudset sine risikostyringsforanstaltninger vedrørende ABS med henblik på at bidrage til at genoprette et velfungerende ABS-marked. Disse finpudninger omfattede en den laveste AAA-klassificering ved udstedelsen, som to kreditvurderingsbureauer har udstedt (idet A-klassificeringen bibeholdes i ABS'ernes resterende levetid) og et forbud mod andre ABS-trancher i de til grund liggende samlinger af de belånbare ABS'er.

På baggrund heraf er den evt. risiko for likvidation minimal i betragtning af mængden af ABS i sikkerhedsstillelsen både for Eurosystemet i betragtning af risikostyringsrammen og for banksystemet i betragtning af den brede vifte af belånbare aktiver, der er til rådighed.

¹ Se "General Documentation on Eurosystem monetary policy instruments and procedures", ECB, 2009, for nærmere oplysninger.

13. Hvordan vurderer De på baggrund af de stigende offentlige underskud og den stigende offentlige gæld og på baggrund af, at 13 ud af 16 medlemsstater i euroområdet er underkastet proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud, den nuværende gennemførelse af stabilitets- og vækstpagten?

Den økonomiske og finansielle krise berettigede en lempelse af finanspolitikken i 2009. Vedtagelsen af samordnede finanspolitiske tilskyndende foranstaltninger har imidlertid udvidet den finanspolitiske ramme, der er forankret i traktaten og stabilitets- og vækstpagten. Stabilitets- og vækstpagten giver mulighed for en vis fleksibilitet ved fastsættelsen af frister for at rette op på uforholdsmæssigt store underskud i lyset af særlige eller ændrede omstændigheder. Da den dybe recession sammen med en verdensomspændende krise på finansmarkederne udgør særlige omstændigheder, har Kommissionen og Økofin-Rådet indtaget den holdning, at fristerne for at rette op på de nuværende uforholdsmæssigt store underskud bør fastsættes inden for mellemlange rammer. For de fleste medlemsstater er den årlige strukturelle tilpasning, som er nødvendig for at overholde fristerne, dog meget krævende og nødvendiggør betragtelige yderligere foranstaltninger. I denne forbindelse synes den nuværende gennemførelse af stabilitets- og vækstpagten at være tilstrækkelig, og den bør gennemføres nøje.

I nogle lande er underskuddene steget til tocifrede tal og falder sammen med statslige nedklassificeringer og negative reaktioner fra finansmarkederne. Hvis regeringerne ikke omgående begynder at afvikle de kriserelaterede budgetlempelser, forventes den statslige gæld i euroområdet at stige hurtigt til over 100 % af BNP.

Denne udvikling kan skade offentlighedens tillid til de offentlige finansers bæredygtighed alvorligt og derved have en destabiliserende virkning på euroområdet som helhed. Derfor er en streng og fuldstændig gennemførelse af forskrifterne i stabilitets- og vækstpagten af afgørende betydning for at genoprette de offentlige finansers bæredygtighed og sikre en gnidningsløst fungerende ØMU. Økofin-Rådet godkendte i overensstemmelse med forskrifterne i stabilitets- og vækstpagten henstillinger om at rette op på de uforholdsmæssigt store underskud i euroområdet og fastsatte i de fleste tilfælde en frist, som er senest i 2013. Disse henstillinger skal ses som en minimumsindsats, der er nødvendig for genoprette en forsvarlig og bæredygtig finansiel tilstand. Det er nu op til de nationale politikere at opfylde deres forpligtelser i henhold til den europæiske finanspolitiske ramme og vedtage troværdige og detaljerede finanspolitiske konsolideringsstrategier.

14. Er de procedurer, der er fastlagt i stabilitets- og vækstpagten, efter Deres opfattelse tilstrækkelige til at sikre, at medlemsstaterne genindfører budgetdisciplin og en politik, der sikrer de offentlige finansers holdbarhed på lang sigt? Hvordan kan reglerne i pagten anvendes til at forhindre iværksættelsen af en procedure i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud? Hvordan vurderer De medlemsstaternes indsats i gode tider, for så vidt angår nedbringelsen af deres samlede underskud?

De eksisterende europæiske finanspolitiske rammer forankret i de relevante bestemmelser i traktaten og i stabilitets- og vækstpagten udgør de retlige og institutionelle forudsætninger for at opnå og fastholde sunde offentlige finanser. Underskuds- og gældslofterne såvel som de mellemfristede budgetmål er navnlig fælles og sammenhængende benchmark for

finanspolitisk forsigtighed i alle medlemsstaterne. Hvis disse respekteres fuldt ud og gennemføres konsekvent, er de et passende redskab til at forankre og samordne finanspolitiske konsolideringsstrategier og sikre bæredygtige offentlige finanser.

Hvis disse bestemmelser skal være effektive, skal medlemsstaterne samtidig opfylde deres forpligtelser i henhold til pagten. Medlemsstaterne skal i denne forbindelse styrke gennemførelsen af EU's finanspolitiske rammer. Medlemsstaterne skal navnlig styrke deres nationale budgetinstitutioner for at sikre en forsigtig og stabilitetsorienteret finanspolitik, især i gode tider, der er nødvendig for at nå de fælles mål, der er fastlagt i stabilitets- og vækstpagten. Disse institutioner bør også fremme finanspolitisk forsigtighed, når der ikke er krise, hvilket navnlig synes berettiget i lyset af de seneste erfaringer i en række medlemsstater. Selv om afmatningen som følge af den finansielle og økonomiske krise havde en alvorlig indvirkning på de offentlige finanser, er omfanget af budgetforringelsen i mange lande også udtryk for deres manglende evne til at konsolidere deres offentlige finanser i gunstige økonomiske tider. Navnlig de lande, der havde svage eller sårbare finanspolitiske stillinger, da afmatningen satte ind, har nu generelt et mere presserende behov for at gennemføre finanspolitiske tilpasninger.

15. Hvordan vurderer De forholdet og samarbejdet mellem ECB, Rådet og/eller Eurogruppen? Mener De, at samordningen og den økonomiske overvågning i Eurogruppen bør forbedres på grundlag af Lissabontraktaten?

ECB deltager i Økofin-Rådets møder – det vigtigste forum for samordningen af medlemsstaternes økonomiske politikker – når spørgsmål vedrørende ECB's mål og opgaver er på dagsordenen. ECB deltager desuden i Eurogruppens møder.

Forholdet med ECB og Rådet (Økofin) eller Eurogruppen går ikke kun den ene vej. Det fastsættes rent faktisk udtrykkeligt i traktaten (og i ESCB's og ECB's statut), at formanden for Rådet kan deltage i møder i ECB's Styrelsesråd og Generelle Råd. I praksis deltager formanden for Eurogruppen i Styrelsesrådets møder (det fastslås samtidig udtrykkeligt i traktaten, at formanden for Rådet deltager i møder i ECB's Styrelsesråd uden stemmeret).

Dette samspil på højeste niveau øger informationsstrømmen mellem alle berørte parter, fremmer den gensidige forståelse for hinandens politiske synspunkter og sikrer en dialog om spørgsmål af fælles interesse med fuld respekt for de enkelte parters respektive ansvarsområder. Eurogruppens månedlige møder forud for mødet i Økofin-Rådet er et forum, hvor de politiske beslutningstagere i euroområdet kan drøfte spørgsmål vedrørende deres fælles specifikke ansvar for den fælles mønt, og skaber mulighed for en åben dialog i et klima præget af gensidig tillid og respekt.

Når man ser tilbage på perioden siden oprettelsen af ECB i 1998, er dette samspil blevet styrket gennem årene. Den finansielle uro i august 2007 markerer navnlig indledningen på en mere intensiv dialog mellem ECB og Økofin-Rådet.

Overvågningen af euroområdet kræver yderligere samordning, navnlig på to politikområder, nemlig konkurrenceevne og budgetudvikling. Dette er allerede blevet anerkendt af Eurogruppen, der har besluttet at foretage en overvågning af konkurrenceudviklingen inden for euroområdet, herunder at vedtage landespecifikke henstillinger, hvert andet år. Siden indførelsen af euroen har en række lande i euroområdet konsekvent tabt konkurrenceevne og

kørt med forholdsvis store budgetunderskud. En anden gruppe af lande har været ramt af strukturelle svagheder på eksportområdet. Endelig har en række lande akkumuleret store overskud på betalingsbalancens løbende poster. Da denne udvikling med stigende forskelle ikke er bæredygtig, er der behov for en styrket samordning af politikker og hensigtsmæssige politiske løsninger på nationalt plan for at imødegå de underliggende svagheder.

Den nye Lissabontraktat sikrer euroområdet nye instrumenter, navnlig artikel 121 og 136 i TEUF, til at gennemtvunge sådanne politiske tilpasninger, såfremt enkelte lande ikke gennemfører disse. Disse processer bør iværksættes i Eurogruppen. Det fastslås desuden i den nye traktat, at Rådets beslutninger inden for rammerne af stabilitets- og vækstpagten vedrørende landene i euroområdet vedtages af landene i euroområdet alene, bortset fra den berørte medlemsstat. Eurogruppen bør udnytte denne retlige mulighed fuldt ud og således sikre de offentlige financers bæredygtighed. Jeg ser frem til Kommissionens meddelelse om dette spørgsmål.

16. Hvilke mål er efter Deres opfattelse de vigtigste i den kommende strategi for vækst og beskæftigelse indtil 2020? Nævn i prioriteret rækkefølge de strukturelle reformer, som efter Deres mening er vigtige i EU, og begrund Deres valg. Hvordan kan ECB og instrumenterne til koordination af den økonomiske politik (brede retningslinjer for den økonomiske politik, retningslinjer for beskæftigelsen) bidrage til denne strategis succes? Hvad er Deres opfattelse af mulighederne for at øge den interne efterspørgsel og fremme investeringerne i EU?

EU 2020-strategien vil være meget effektiv, hvis der fortsat fokuseres på de vigtigste mål, nemlig at øge den potentielle vækst og beskæftigelsesniveauet og sikre bæredygtige offentlige finanser. På denne måde vil den bidrage mest effektivt til fremme af social integration og en forbedring af de europæiske borgeres levestandard.

Overvågningen af medlemsstaternes politikker skal styrkes for at forbedre opfyldelsen af de forpligtelser, der er indgået inden for rammerne af den nye EU 2020-strategi. Det er i denne sammenhæng afgørende, at der fastlægges et begrænset antal ambitiøse og landespecifikke mål i EU 2020-strategien (herunder vedrørende det indre marked), som medlemsstaterne gennemfører konsekvent. Den nye EU 2020-strategi vil bedst kunne understøtte strukturpolitikker og beskæftigelsespolitikker, hvis der fortsat fokuseres på de vigtigste politiske mål, nemlig at øge den potentielle vækst og beskæftigelsesniveauet. Strategien bør desuden sikre, at landene i euroområdet bliver mere uafhængige, og at de påtager sig et fælles ansvar for euroområdets funktion, og der er således behov for større sammenhæng mellem og samordning af medlemsstaternes økonomiske politik og finanspolitik. Der bør navnlig være fokus på de forskelle i konkurrenceevnen, der er opstået mellem landene i euroområdet siden indførelsen af den fælles mønt, på grundlag af den nyligt udarbejdede analyse af konkurrenceevnen. Jeg mener, at der rent praktisk vil være fordele ved at fastlægge mere specifikke politiske retningslinjer, herunder mere specifikke retningslinjer, der udelukkende er rettet mod landene i euroområdet, hvilket er muligt i henhold til den nye artikel 136 i TEUF i Lissabontraktaten. Jeg ser derfor frem til Kommissionens meddelelse om disse spørgsmål, der forventes offentliggjort i foråret 2010.

ECB kan yde et yderst effektivt bidrag til EU 2020-strategiens succes ved at fokusere på

prisstabilitet i sin pengepolitik på en troværdig måde og således understøtte købekraften hos euroområdet husholdninger. Det bør i denne forbindelse fremhæves, at jo bedre det indre marked fungerer, jo lettere er det at opnå prisstabilitet og støtte vækst gennem pengepolitikken.

Strukturreformforanstaltninger bør således være konkurrencefremmende for at fremskynde omstruktureringer og investeringer og skabe nye forretningsmuligheder, navnlig i servicesektoren. Dette er meget vigtigt for at sætte gang i en bæredygtig produktivitetsvækst, der øger den potentielle produktion og realindkomsten, og for at forhindre, at den nuværende krise påvirker den potentielle vækst i euroområdet på lang sigt. På EU-plan er gennemførelsen af det indre marked, en korrekt gennemførelse af de fælles regler i national lovgivning og en streng håndhævelse af reglerne en vigtig milepæl for forbedringen af den økonomiske konkurrence og effektiviteten.

Der er desuden behov for større lønfleksibilitet, således at lønfastsættelsen bidrager til en justering af enhedslønomskostningerne i euroområdet ved at tilpasse lønningerne til konkurrenceevnen, lokale arbejdsmarkedsforhold og produktivitetsudviklingen, herunder især i nedgangstider. For at forhindre en yderligere stigning i arbejdsløsheden skal lønningerne sænkes ud over, hvad vi indtil videre har set i forbindelse med lønforhandlinger, i de lande, der tidligere har oplevet tab af konkurrenceevne, og i sektorer, der er særlig hårdt ramt af krisen.

I den nuværende fase med lav vækst kan den indenlandske efterspørgsel kun genoplives, hvis husholdningernes og erhvervslivets tillid bliver styrket, navnlig tilliden til de fremtidige indkomster. I denne forbindelse har de kortsigtede kriseforanstaltninger, der er blevet truffet indtil videre – navnlig foranstaltningerne vedrørende fleksible arbejdstider – i nogle tilfælde reduceret tabet af arbejdspladser. På mellemlang sigt medfører midlertidige politikker, der forsinker strukturændringer i økonomierne, imidlertid unødvendige budgetudgifter og skaber ineffektivitet, hvilket underminerer bæredygtig beskæftigelse og vækst i realindkomsten. Det er derfor nødvendigt at gennemføre klare og troværdige exitstrategier for at fremme efterspørgslen og beskæftigelsen på mellemlang sigt. Finanspolitikken bør i denne forbindelse sikre en bedre og mere effektiv udnyttelse af de offentlige midler og fremme investeringer og således den potentielle produktion.

Endelig bør der efter min opfattelse træffes yderligere foranstaltninger inden for rammerne af Lissabontraktaten på energiområdet. Ud over spørgsmål vedrørende klimaændringer udgør afhængighed af olie og andre udtømmelige ressourcer en potentiel sårbarhed og en mulig kilde til makroøkonomisk ustabilitet. I denne forbindelse bør der ikke ses bort fra de svingende oliepriser og deres indvirkning på euroområdet under den seneste krise. Derfor bør strategier til fremme af alternative pålidelige energikilder og en effektiv energisektor prioriteres højt i den kommende strategi for vækst og beskæftigelse.

17. Hvad er Deres opfattelse af tempoet i udviklingen af euroområdet fra både euroområdets og kandidatlandenes synspunkt? Hvordan vurderer De de nye medlemsstaters indførelse af euroen indtil videre? Mener De, at tiltrædelsesprocessen og/eller indførelsesperioden for euroen bør forbedres eller ændres?

Efter indførelsen af euroen i 11 medlemsstater i 1999 har yderligere fem medlemsstater

indført euroen (herunder fire lande, som tiltrådte EU i 2004). Euroens fordele er således gradvis blevet indført i de nye medlemsstater, hvilket viser, at euroområdet ikke er et "lukket land". Der er ikke på forhånd blevet fastlagt en tidsplan for udvidelsen af euroområdet. Det forventes, at alle de medlemsstater, der har tiltrådt EU efter 2004, indfører euroen, når de har opnået en høj grad af vedvarende konvergens, som fastlagt i traktaten og protokollen. Dette kræver grundig forberedelse og bør tages alvorligt.

Erfaringerne fra medlemsstater, der har indført euroen, bekræfter, at vi er nødt til at være meget opmærksom på spørgsmålet om vedvarende konvergens. Det er afgørende at opnå en høj grad af vedvarende konvergens, først og fremmest for det pågældende land (således at det kan drage fuld nytte af indførelsen af euroen). Det er derudover også vigtigt for euroområdet (da alle deltagende landes opnåelse af vedvarende konvergens er afgørende for at sikre sammenhængen i euroområdet og en velfungerende fælles monetær politik). Fastlæggelsen af en troværdig strategi for indførelse af euroen (og gennemførelsen af de nødvendige sunde makroøkonomiske politikker og strukturreformer) kan medvirke til at engagere alle relevante aktører i dette mål.

Med hensyn til proceduren for indførelse af euroen er den grundlæggende logik i traktaten fortsat korrekt, nemlig at de enkelte lande skal sikre, at deres makroøkonomiske politikker er sunde. Formålet med den institutionelle ramme for proceduren for indførelse af euroen som forankret i traktaten og protokollen er at sikre, at forudsætningerne for en vellykket deltagelse i euroområdet opfyldes. Det er således meget vigtigt, at denne ramme overholdes fuldt ud. Det er også yderst vigtigt, at konvergensvurderingen er baseret på pålidelige statistiske data af høj kvalitet.

18. Hvad er Deres holdning til den igangværende livlige debat om beskatning af finansielle transaktioner? Ville en sådan skat blot øge indtægterne fra den finansielle sektor, eller er det mere sandsynligt, at den vil begrænse samfundsmæssigt uønskede transaktioner? Hvilken rolle vil ECB spille i gennemførelsen af en EU-skat på finansielle transaktioner? Med udgangspunkt i den eksisterende beskatning af finansielle transaktioner (f.eks. stempelafgiften i Det Forenede Kongerige), hvor omfattende skal denne beskatning så være, hvis den skal være effektiv? Hvilke risici og ulemper er der ved en sådan beskatning? Vil en sådan beskatning kunne gennemføres, hvis en række lande ikke tilslutter sig principperne? Hvilke muligheder er der for at sikre, at "den finansielle sektor yder et rimeligt og væsentligt bidrag" - for at udtrykke det i G-20-termer – til betalingen af alle byrder, der er forbundet med regeringsinterventioner for at rette op på bankvæsenet?

Jeg vil gerne indledningsvis sige, at jeg støtter tanken om, at "den finansielle sektor kan yde et rimeligt og væsentligt bidrag til betalingen af alle byrder, der er forbundet med regeringsinterventioner for at rette op på bankvæsenet". Det bør ikke desto mindre nøje overvejes, om dette mål vil være bedre tjent ved at indføre en general beskatning af finansielle transaktioner. Det bør først og fremmest afklares, om det egentlige formål med indførelsen af en sådan beskatning er at øge indtægterne fra den finansielle sektor og ikke i så høj grad at reducere de finansielle markeders volatilitet eller at begrænse incitamenterne til umådeholden risikotagning.

Bortset fra at det er vanskeligt at skabe den nødvendige internationale enighed om indførelse af en sådan beskatning globalt, og den kendsgerning, at skatten i sidste ende indebærer øgede omkostninger for forbrugerne af finansielle tjenester, skal den indkomstskabende effekt af en beskatning af finansielle transaktioner også vurderes nøje. Man kan især ikke blot mekanisk pålægge alle transaktioner på finansmarkedet en beskatning på f.eks. 0,01 % med det formål at anslå de potentielle indtægter uden at tage højde for beskatningens potentielle indvirkning på i) den samlede transaktionsmængde, ii) transaktionspriserne og iii) andre følgevirkninger.

I lyset af den store usikkerhed omkring effektiviteten af en beskatning af finansielle transaktioner og beskatningens usikre indkomstskabende potentiale bør enhver beskatning af finansielle transaktioner således nøje sammenholdes med mulige alternativer. Hvis sådanne alternativer skal være et effektivt redskab til fremme af stabilitet på de finansielle markeder fremover, skal der imidlertid ikke blot være tale om indkomstskabende ordninger. G20 og IMF arbejder rent faktisk på en række forslag, der – ud over beskatning af finansielle transaktioner – også omfatter beskatning af bonusser og lønninger i den finansielle sektor (til imødegåelse af markedsdeltagernes villighed til at påtage sig umådeholdne risici) såvel som beskatning af balanceposter for at forhindre uoverensstemmelser. Alle disse tiltag kan kombineres med forsikringsordninger for undgå, at samfundet kommer til at betale for fremtidige tab i den finansielle sektor.

I modsætning til ovennævnte skat - der udelukkende pålægges finansielle transaktioner – er disse tiltag rettet mod individuelle institutioner med det formål at styrke hele det finansielle systems modstandsdygtighed og tabsabsorberende evne. I denne forbindelse undersøger man f.eks. i øjeblikket muligheden for at stille yderligere tilsynskrav til systemiske finansielle institutioner, der som følge af deres status som institutioner, der er "for store til at fejle", højst sandsynligt vil modtage støtte fra regeringen. Disse yderligere tilsynskrav – i form af kapitalafgifter og/eller betingede kapitalordninger – har til formål at øge den tabsabsorberende evne og modstandsdygtigheden over for chok i bankernes balancer og således indirekte at mindske de omkostninger, som skatteborgerne kan forventes at blive pålagt i forbindelse med fremtidige redninger.

En række andre foranstaltninger under overvejelse har til formål at pålægge finansielle institutioner et økonomisk bidrag og således direkte reducere eller medvirke til at finansiere (afholdte eller fremtidige) omkostninger forbundet med statsfinansierede interventioner. Et godt eksempel er indførelsen af en ansvarsafgift for finansielle institutioner, der kan sammenlignes med den finansielle krises ansvarsafgift i USA. Den amerikanske regerings planer om at indføre en "ansvarsafgift", hvis overordnede formål er at sikre, at banksektoren bidrager til at dække omkostningerne ved en finansiell krise, kan gennemføres mange steder.

Jeg vil i denne forbindelse gøre opmærksom på, at der i kriseforvaltningen og saneringsrammen skal være fokus på at reducere den mulige byrde for skatteyderne i forbindelse med kriser i finansielle institutioner til et minimum, hvilket blev understreget for nylig i Eurosystemet. Jeg glæder mig i denne forbindelse over, at Kommissionen har til hensigt at foretage en nærmere undersøgelse af muligheden for at indføre ordninger, der sikrer, at der er private midler til rådighed i krisetider (se også spørgsmål 38).

19. Hvad er Deres holdning til den europæiske monetære unions fremtid på længere sigt, og hvad er de største udfordringer fremover?

Det er afgørende, at vi som europæere fortsat bygger videre på indførelsen af en fælles mønt på vores kontinent, der har været en enorm succes. EU's og den monetære unions store succes er uden sidestykke, og vi bør ikke glemme, hvor meget vi har opnået.

Den europæiske monetære unions fremtid på længere sigt er efter min opfattelse lys. Lissabontraktatens nylige ikrafttrædelse har sat fornyet skub i den europæiske integrationsproces, og dette vil skabe bedre vilkår for den monetære union. Den indledende reelle bekymring og tvivl om euroen er blevet erstattet af en anerkendelse af euroområdet funktion og dets betydning for en sund økonomi i euroområdet samt i stigende grad for den globale økonomi.

Når det er sagt, er der naturligvis en lang række udfordringer, som bliver mere presserende fremover, ikke mindst i lyset af den nylige finanskrisen.

Den første udfordring hænger sammen med stabilitets- og vækstpakten. Efter forringelsen af de offentlige budgetter som følge af krisen og den nødvendige politiske respons skal regeringerne igen føre en mere bæredygtig finanspolitik. Det vil uden tvivl kræve smertefulde tilpasninger, der skal gennemføres over en meget lang tilpasningsperiode. I denne proces er det vigtigt, at regeringerne fastholder en konsekvent linje og ikke falder for fristelsen til at slække på kravene i stabilitets- og vækstpakten, da det vil få alvorlige følger for den monetære union.

En anden stor udfordring hænger sammen med uddybningen og styrkelsen af den europæiske tilgang til finansiel stabilitet og systemiske risici. Oprettelsen af Det Europæiske Udvalg for Systemiske Risici er et vigtigt skridt, men der skal gøres en lang større indsats for at styrke gennemførelsen og samarbejdet på dette område. På lang sigt er der behov for en integreret europæisk tilgang til finansiel stabilitet og systemiske risici, som skaber grundlag for udviklingen af et sundt og robust finansielt system, der er mindre sårbart over for kriser. Det vil desuden være nødvendigt at tage højde for globale risici i samarbejde med IMF og Rådet for Finansiell Stabilitet.

Vi skal således konsolidere vores hidtidige succeser og fastholde den linje, der er blevet ført i de første 10 år med euroen. Alle aktører, alle institutioner på europæisk og nationalt plan, men også alle økonomiske aktører, skal således opfylde deres forpligtelser og ansvar. På denne måde vil vi i højere grad kunne imødegå de langsigtede udfordringer, der sandsynligvis vil opstå i en usikker verden, således at vi fortsat kan sikre vores velstand som samfund.

Jeg kan forsikre Dem om, at jeg fortsat vil gøre alt, hvad der står i min magt for at sikre, at vores valuta og ECB fortsat vil udvikle sig på grundlag af den troværdighed, der allerede er blevet opbygget.

20. Hvad er Deres syn på Rådets, Kommissionens, Eurogruppens og ECB's rolle i euroområdets eksterne repræsentation?

Euroområdets eksterne repræsentation afspejler ØMU'ens særlige karakter som en union med en centraliseret pengepolitik, men decentraliserede økonomiske politikker. Repræsentationen

er fordelt mellem Rådet, Kommissionen, Eurogruppen, ECB og medlemsstaterne i henhold til de beføjelser, de er tillagt i traktaten.

ECB er ansvarlig for, hvordan pengepolitikken og bankens andre opgaver repræsenteres eksternt. ECB handler udadtil som Eurosystemets stemme og er repræsenteret i de vigtigste internationale fora, der er relevante for Eurosystemets opgaver. Dette fungerer godt.

Den eksterne repræsentation af euroområdet økonomiske politikker er mere fragmenteret, idet de interne ansvarsområder er fordelt mellem Unionen og medlemsstaterne. Ansvar for den økonomiske politik henhører fortsat i vid udstrækning under medlemsstaterne. De er også medlemmer af internationale økonomiske fora som f.eks. IMF, hvor de kan bære det økonomiske ansvar.

Den nuværende økonomiske og finansielle krise har imidlertid samtidig understreget behovet for øget europæisk repræsentation med det formål at sikre, at Europa kan varetage sine interesser effektivt på den globale scene. Traktatens artikel 138, hvori det fastslås, at Rådet (eurogruppen) kan vedtage en afgørelse, der fastlægger "fælles holdninger vedrørende spørgsmål af særlig interesse for Den Økonomiske og Monetære Union", og "sikre en samlet repræsentation inden for rammerne af internationale finansielle institutioner og konferencer", kan anvendes i denne sammenhæng. Det afhænger imidlertid af medlemsstaternes politiske vilje, om der skal ske fremskridt på dette område.

21a. Hvordan ser De på den seneste udvikling i kursforholdet mellem dollaren og euroen?

Udviklingen på valutamarkedene igennem de sidste 18 måneder har i vid udtrækning været præget af finanskrisens udvikling. Da krisen var på sit højeste, blev den amerikanske dollar kraftigt støttet over for euroen (og andre valutaer) i et finansielt marked præget af meget høj volatilitet som følge af porteføljeskiftet til amerikanske statsobligationer. Da der gradvis blev løst op for de finansielle spændinger i løbet af 2009, blev disse strømme til dels indstillet, og euroen steg kraftigt. I efteråret 2009 blev euroen handlet til en historisk set meget høj kurs, inden den begyndte at falde i de sidste to måneder. Igennem de sidste 18 måneder har ECB's formand gentagne gange påpeget, at vi glæder os over de amerikanske myndigheders udtalelser om, at en stærk dollar er i USA's interesse.

21b. Hvordan ser De på den seneste udvikling i kursforholdet mellem renminbien og euroen?

Renminbien er kun faldet lidt i forhold til euroen efter gennemførelsen af Kinas valutareform for næsten fem år siden, nemlig omkring 7,4 % fra juli 2005 til den 22. februar 2010 (i forhold til 21 % over for den amerikanske dollar og 14 % i reel værdi på grundlag af et forbrugerprisindeks). Dette skyldes navnlig, at Kina indstillede den gradvise revaluering af landets valuta, da krisen brød ud.

Jeg glæder mig derfor over, at Kina fortsat har til hensigt at bevæge sig i retning af en mere fleksibel valuta, hvilket bør indebære en fortsat revaluering af renminbien i reel værdi og medvirke til at fremme en mere afbalanceret vækst i Kina og i verdensøkonomien.

21c. Hvordan vurderer De det internationale samarbejde på valutakursområdet?

ECB drøfter løbende udviklingen på det globale valutamarked med sine partnere i G7, hvis ledende rolle på valutakursområdet blev bekræftet på gruppens sidste møde i Iqaluit, Canada, den 6. februar 2010. ECB overvåger valutamarkedene tæt sammen med sine G7- og G20-partnere og samarbejder i relevant omfang.

Den gensidige tillid på begge sider af Atlanten er meget stor, og jeg glæder mig over, at de amerikanske myndigheder, herunder centralbankchef Bernanke og finansminister Geithner, har påpeget, at en stærk dollar er i den amerikanske økonomis interesse og således også i den globale økonomis interesse. ECB afholder ligeledes løbende åbne drøftelser med de kinesiske myndigheder.¹

21d. Mener De, at centralbankerne er i stand til at bekæmpe en uforholdsmæssigt stor volatilitet på en effektiv måde?

G7's centralbankchefer og finansministre bekræftede deres fælles interesse i et stærkt og stabilt internationalt finansielt system på deres sidste møde i februar 2010.

De gjorde det også klart, at en uforholdsmæssigt stor volatilitet og forstyrrende valutaudsving har en negativ indvirkning på den økonomiske og finansielle stabilitet, og at de fortsat vil overvåge valutamarkedene tæt og samarbejde i relevant omfang.

Med hensyn til bankernes muligheder for at imødegå for store valutakursudsving skal det gøres klart, at der er blevet indført en fleksibel valutakursordning i euroområdet, der indebærer, at euroens værdi udadtil i forhold til tredjelands valutaer fastsættes af markedet. Dette giver ECB mulighed for at fokusere på sit mål – fastholdelsen af prisstabilitet – og bør medvirke til at begrænse valutakursernes volatilitet. Der kan imidlertid opstå overshooting eller undershooting på valutamarkedene, hvilket kan indvirke på prisudviklingen og indebære risici for prisstabiliteten i euroområdet. I disse tilfælde kan offentlige indgreb med henblik på at begrænse for store valutakursudsving være berettigede, hvis de samordnes med andre lande. Et generelt træk ved valutakurspolitikken er, at den pr. definition er international. En valutakurs kan ikke fastlægges af et enkelt land eller økonomisk område, idet den som minimum altid afhænger af de beslutninger, der træffes af de to berørte parter. Internationalt samarbejde er derfor afgørende for valutakurspolitikken effektivitet.

21e. Hvilken betydning tillægger De i denne sammenhæng de risici, der er forbundet med globale ubalancer?

Akkumuleringen af store globale ubalancer i betalingsbalancens løbende poster medvirkede til eskaleringen af systemiske risici, der udmundede i finanskrisen. Krisen, der imidlertid overvejende er konjunkturbestemt snarere end strukturel, reducerer disse ubalancer. Dette giver anledning til at tro, at der er fare for, at de globale ubalancer forøges på ny, når det globale genopsving tager til i styrke.

I lyset af de globale ubalancers multilaterale karakter bør det være et fælles ansvar at imødegå disse ubalancer. Den nye G20-ramme for stærk, bæredygtig og afbalanceret vækst skaber

¹ ECB's formand, Eurogruppens formand og EU-kommissæren for økonomiske og monetære anliggender besøgte navnlig deres kinesiske modparter i november 2007 og november 2009 for at drøfte spørgsmål af fælles interesse.

mulighed for at forbedre overvågningen af makroøkonomiske politikker i de store økonomier for at sikre en mere afbalanceret global vækst og undgå, at der på ny opstår store globale ubalancer. Det er nu vigtigt at nå til enighed om konkrete politiske foranstaltninger og sikre, at forpligtelserne opfyldes, og at alle de store økonomier yder deres bidrag.

21f. Mener De, at euroens internationale rolle bør fremmes, og hvis ja, hvordan?

Jeg støtter den strategi, som ECB har fulgt siden oprettelsen af den monetære union i 1999, om ikke at føre kampagner for at udbrede eller hindre den internationale anvendelse af euroen. Euroens ændrede rolle i tredjelande kan primært tilskrives markeds kræfter og beslutninger truffet af aktører i den private sektor. ECB tilskynder først og fremmest indirekte til en mere udbredt anvendelse af euroen i internationale transaktioner ved at føre en troværdig pengepolitik. ECB overvåger euroens internationale rolle og informerer regelmæssigt offentligheden om udviklingen, navnlig i sin årlige vurdering af euroens internationale rolle.

22. Hvordan kan man yderligere øge euroområdet og euroens betydning, særligt i de internationale finansieringsinstitutioner? Hvad er Deres holdning til det nuværende koordinationsniveau, f.eks. i forbindelse med IMF's bestyrelsesmøder?

Siden euroens indførelse for over ti år siden er euroområdet gradvist blevet en etableret partner i de globale fora og institutioner, som beskæftiger sig med økonomiske og finansielle anliggender, såsom BIS, G7, G20, IMF eller FSB. Det er resultatet af en gradvis proces, hvor hidtidige mønstre skulle ændres både i institutionerne og i befolkningens mentalitet. Selv om det ikke er enkelt, virker det lettere at ændre førstnævnte end sidstnævnte.

Reglerne for deltagelse i de globale institutioner og fora skulle tilpasses interaktionen med et valutaområde og dets aktører i stedet for med repræsentanterne for enkelte lande. Det blev f.eks. i G7 imødekommet ved at invitere ECB's formand og formanden for Eurogruppen til mødet og i IMF ved at give ECB observatørstatus, som giver mulighed for at deltage i en række af IMF's bestyrelsesmøder. Samtidig blev der oprettet nye strukturer, som når de europæiske repræsentanter regelmæssigt mødes i Washington for at udveksle synspunkter om emner, inden de overhovedet behandles på IMF's bestyrelsesmøder.

Det er derimod sværere at ændre aktørernes mentalitet. Indførelsen af Den Monetære Union betyder, at pengepolitiske anliggender og valutakursspørgsmål nu skal repræsenteres på EU-plan. Det er relativt klart. Det er dog mindre klart, at det også på andre politikområder vil være hensigtsmæssigt at samordne synspunkter og blive enige om fælles budskaber. Der er gjort fremskridt, eftersom mange af de fælles referencerammer for de forskellige emner på dagsordenen for G7, G20 og IMF i årenes løb er blevet koordineret i Bruxelles. Det er dog endnu ikke blevet helt internaliseret, at man ved at tale med én stemme i sidste ende kan nå fælles mål. Landene betragter ofte stadig internationale politiske spørgsmål som et nationalt anliggende, på trods af at euroområdet er konfronteret med de samme globale udfordringer. Denne holdning forhindrer ofte referencerammerne i at være mere end den mindste fællesnævner og fører nogle gange til divergerende budskaber. Desværre baner et kor af forskellige stemmer ikke vejen for mere indflydelse. Det kan måske forklare den nuværende situation, hvor euroområdets indflydelse i internationale finansielle institutioner endnu ikke

står i rimeligt forhold til dets økonomiske og finansielle vægt i forhold til andre store parter, samtidig med at euroområdet (eller mere generelt EU) ofte opfattes som og beskyldes for at være overrepræsenteret.

Europa vil fremover skulle genoverveje denne situation, ikke mindst på grund af det eksterne pres i forbindelse med IMF (bl.a. ved at overveje en fælles repræsentation). Efter min mening er det fuldt berettiget at kræve en endnu bedre samordning af synspunkter og en genovervejelse af mere effektive måder at være repræsenteret på i internationale institutioner og fora, så eurorådets indflydelse kan styrkes på den globale scene.

C. Finansiell stabilitet og tilsyn

23a. Hvad mener De om de udkast til lovforslag om finanstilsyn, der i øjeblikket er til behandling i Europa-Parlamentet?

De udkast til lovforslag, som i øjeblikket drøftes i Europa-Parlamentet, er led i en omfattende revision af EU's institutionelle grundlag for tilsyn, som omfatter såvel styrkelse af mikrotilsynet gennem oprettelse af det europæiske finanstilsynssystem (ESFS) (der omfatter de tre europæiske tilsynsmyndigheder og netværket af nationale tilsynsførende) som udpegning af det europæiske råd for systemiske risici (ESRB) som et nyt uafhængigt organ med ansvar for at sikre den finansielle stabilitet ved gennemførelse af makrotilsyn på europæisk plan og overførsel af særlige opgaver i forbindelse hermed til ECB på grundlag af traktatens artikel 127, stk. 6.

Det foreslåede institutionelle grundlag er generelt set passende af følgende årsager:

Med hensyn til mikrotilsyn vil oprettelsen af ESFS bidrage til en mere konsekvent gennemførelse af mikrotilsyn på EU-plan. I den forbindelse er de hovedopgaver, som de europæiske tilsynsmyndigheder foreslås at varetage, i overvejende grad tilstrækkelige til at nå disse mål. Navnlig vil udarbejdelsen af tekniske standarder, retningslinjer og henstillinger gøre det muligt at fremme en konsekvent anvendelse af EU's finansielle lovgivning i medlemsstaterne og en fælles tilgang til regulering og tilsyn på EU-plan. Der er bred enighed om målet om at skabe et fælles EU-regelsæt, som skal danne grundlag for de finansielle formidlers tjenester på tværs af grænserne. Det vil sikre ensartede vilkår og passende beskyttelse af investorer og forbrugere i hele Europa.

Med hensyn til makrotilsyn skal oprettelsen af et nyt organ med ansvar for gennemførelsen af makrotilsyn i EU, ESRB, hilses velkommen, da den seneste finanskriser har demonstreret behovet for at styrke makrotilsynsvinklen på regulering og tilsyn med det finansielle system som helhed. Krisen har også demonstreret behovet for at vurdere de forskellige kilder til systemisk risiko og deres følger for det finansielle system på en overordnet og rettidig måde. Ved at identificere og vurdere systemiske risici, ved at udsende tidlige varslinger og anbefalinger, hvor sådanne risici er væsentlige, og ved at overvåge opfølgningen kan ESRB bidrage betydeligt til stabiliteten af EU's finansielle system som helhed. I den forbindelse vil det også være hensigtsmæssigt, at det i udkastet til lovforslag fastsættes, at ECB og Det Europæiske System af Centralbanker (ESCB) varetager en central funktion i ESRB. Navnlig vil deltagelsen af alle medlemmer af ECB's Generelle Råd i ESRB sikre, at den finansielle stabilitetsanalyse af ESRB kan trække på den makroøkonomiske, finansielle og monetære ekspertise hos alle EU's nationale centralbanker. Desuden vil ECB yde analytisk, statistisk,

administrativ og logistisk bistand til ESRB.

Lovforslagene har derfor i høj grad potentiale til at styrke EU's tilsynsstruktur, således at den kan imødekomme de globale og europæiske reguleringskrav som følge af den finansielle krise. Derudover, og det er yderst vigtigt, vil der med de nye strukturer blive skabt et retsgrundlag, der skal beskytte de betydelige og værdifulde fremskridt, der indtil videre er gjort med den finansielle integration i EU, og fremme en yderligere integration.

Jeg mener imidlertid, at der er behov for yderligere fremskridt på visse områder. På en måde ligger den løsning, der er under udarbejdelse, halvvejs mellem en ren national tilgang til mikrotilsyn og en fuldt udviklet paneuropæisk tilsynsfunktion. Fremover vil det vigtigste nok være, om ESA'erne på tilstrækkelig vis kan sikre et forenet og effektivt tilsyn med de grænseoverskridende finansielle koncerners aktiviteter, eller om der vil være behov for at tage endnu et skridt fremad. I den forbindelse vil gennemførelsen af et reelt fælles regelsæt være en af forudsætningerne for, at ESA'erne kan fungere effektivt og få indflydelse. Det vigtigste element er dog at huske på, at ansvaret og beføjelserne for det finansielle tilsyn skal overlades til dem, der i sidste ende skal betale for de mulige omkostninger ved et sammenbrud i det finansielle system. Efter min mening skal der forud for enhver udvikling i retning af en endnu mere integreret tilsynsstruktur i Europa oprettes et europæisk sikkerhedsnet (herunder en ex ante-finansieret saneringsfond).

23b. Hvad ville De anbefale for at styrke forbindelserne mellem makro- og mikrotilsyn?

En vigtig forudsætning for, at den nye europæiske tilsynsstruktur kan fungere effektivt, er at sikre et passende samspil mellem den europæiske makrotilsynsfunktion, der varetages af ESRB, og mikrotilsynsfunktionen, der varetages af ESFS. Hensigten med den foreslåede struktur er, at ESRB's arbejdsområde bliver systemisk og økonomisk på makroplan, mens ESFS's bliver tilsynsmæssigt og lovgivningsmæssigt på mikroplan. Det er i den forbindelse vigtigt at skabe de rette synergier mellem mikro- og makrofunktionen med hensyn til opretholdelsen af den finansielle stabilitet, også for at undgå overlappinger og dobbeltarbejde. Det kræver en veldefineret fordeling af opgaver og arbejdsprocedurer, som giver mulighed for gensidig støtte og udnyttelse af synergier mellem de to funktioner.

Udkastet til lovforslag indeholder allerede en række bestemmelser, som skal ligge til grund for det tætte samarbejde mellem ESRB og ESA'erne. Navnlige:

- For det første hvad angår ledelse, bør de tre formænd for ESA'erne være stemmeberettigede medlemmer af ESRB's generelle råd og også medlemmer af dets styringskomité. Omvendt bør ESRB være medlem (uden stemmeret) af hver af de tre ESA'ers tilsynsråd. Desuden bør de tre ESA'er også være repræsenteret i det rådgivende tekniske udvalg, som hovedleverandør af tekniske oplysninger til ESRB.
- For det andet skal ESA'erne være underlagt en generel pligt til at arbejde tæt sammen med ESRB. I den forbindelse ligger det allerede fast, at ESA'erne bliver nogle af de vigtigste leverandører af oplysninger til ESRB. ESRB kan navnlig afkræve ESA'erne oplysninger i summarisk eller kollektiv form, så de individuelle finansielle institutioner ikke kan identificeres. ESRB kan også rette en begrundet anmodning til ESA'erne om at udlevere

oplysninger, som ikke er i summarisk eller kollektiv form, hvis sidstnævnte ikke er tilstrækkelige.

- For det tredje skal ESA'erne støtte gennemførelsen af de anbefalinger, der rettes til en eller flere af de kompetente nationale tilsynsmyndigheder. ESA'erne bør især være forpligtet til at anvende deres beføjelser til at sikre en rettidig opfølgning. Endvidere bør den nationale tilsynsmyndighed, hvis den ikke følger op, underrette tilsynsrådet i den relevante ESA herom. I sit svar til ESRB skal den nationale tilsynsmyndighed tage hensyn til oplysningerne fra den relevante ESA.
- For det fjerde bliver ESA'erne ansvarlige for overvågning og analyse af markedsudviklingen, navnlig hvad angår de relevante tendenser på mikroplan, potentielle risici og svage punkter. Til det formål bør ESA'erne gennemføre krisesimuleringer i samarbejde med ESRB. Resultatet af denne overvågning og analyse skal meddeles ESRB.
- For det femte bør det også forventes af ESRB og ESA'erne, at de samarbejder i tilfælde af en krisesituation. ESA'erne er forpligtet til straks at underrette ESRB om enhver potentiel krisesituation. ESRB kan også spille en rolle i erklæringen om, at der foreligger en krisesituation.

Kombinationen af disse mekanismer skulle gerne danne en passende ramme om det tætte samarbejde mellem ESRB og ESA'erne. Følgende udfordringer kan fremhæves:

- For det første vil det være afgørende for ESRB's effektivitet at få adgang til en omfattende informationsbase, herunder oplysninger på mikroplan, som kan understøtte ESRB's risikoadvarsler og politiske anbefalinger. Det vil kræve et tæt samspil med ESA'erne, navnlig på en måde som sikrer, at anvendelsen af mikrodata omfattes af streng fortrolighed, og som så vidt muligt ikke lægger en yderligere indberetningsbyrde på de finansielle institutioner. ESRB og ESA'erne vil derfor skulle træffe de nødvendige foranstaltninger i den henseende.
- For det andet vil ESRB være nødt til at støtte sig til det tætte samarbejde med de relevante tilsynsmyndigheder (banktilsyns-, forsikringstilsyns- og værdipapirtilsynsmyndigheder) i forbindelse med overvågningen af risikoeksponeringen inden for og på tværs af de finansielle sektorer. Det kræver, at der skabes passende forbindelser, så resultatet af ESA'ernes og de nationale tilsynsmyndigheders analyser og vurderinger kan kanaliseres videre til ESRB. Omvendt bør der også være mekanismer, som sikrer, at ESRB's risikoanalyser og vurderinger formidles til mikrotilsynsmyndighederne og bidrager til at sætte gang i de behørigt politiske foranstaltninger.
- For det tredje bør ESA'erne spille en yderst vigtig rolle med hensyn til gennemførelsen af ESRB's anbefalinger, når sidstnævnte rettes til tilsynsmyndighederne. ESA'erne bør navnlig få mulighed for at anvende sine beføjelser til at støtte gennemførelsen af ESRB's anbefalinger så meget som muligt.

23c. Tildeler Kommissionens forslag ESRB en passende rolle og et passende ansvar?

Kommissionens forslag giver ESRB et bredt mandat med hensyn til makrotilsynet med EU's finansielle system som helhed. ESRB skal navnlig tage højde for risici, der opstår som følge

af tendenser i det finansielle system, og tage højde for de makroøkonomiske tendenser. Denne brede rolle er hensigtsmæssig, da en af de centrale erfaringer fra finanskrisen var behovet for en bred vurdering af potentialet for de systemiske risici, der opstår som følge af tendenser i samspillet mellem finansielle institutioner og markeder, hvilket kan øge risikoen for afsmitning, og de tætte forbindelser mellem det finansielle system og realøkonomien. ESRB's brede mandat pålægger ikke ESRB nogen begrænsninger for gennemførelsen af en fuldstændig og grundig vurdering af begyndende systemiske risici.

ESRB's ansvarsområder vedrører fortrinsvist identificering og prioritering af systemiske risici, udstedelse af risikoadvarsler, når der er blevet identificeret systemiske risici, og udstedelse af anbefalinger om afhjælpende foranstaltninger som reaktion på de identificerede risici.

I den forbindelse drager ESRB nytte af et bredt medlemskab og muligheden for at få oplysninger fra forskellige kilder, tilsynsmyndigheder og alle offentlige og private interessenter, hvilket får betydning for identificeringen og prioriteringen af risici og også for udstedelsen af specifikke risikoadvarsler og, hvor det er relevant, anbefalinger.

En af de vigtigste udfordringer for et effektivt ESRB vil være udstedelsen af risikoadvarsler og gennemførelsen af anbefalinger. ESRB skal kunne regne med følgende:

- For det første vil kvaliteten af advarsler og anbefalinger være afgørende. Det indebærer, at ESRB er nødt til at udvikle en passende informationsbase, analytiske modeller og ekspertise for at sikre mest mulig kvalitet. Det vil til gengæld danne grundlaget for dets politiske troværdighed. I den forbindelse vil et vigtigt element være tilsynsmyndighedernes viden og ekspertise, som er nødvendig for udformningen af specifikke anbefalinger om lovgivningsmæssige og tilsynsmæssige foranstaltninger.
- For det andet er det med hensyn til proceduren for udstedelse og opfølgning af risikoadvarsler og anbefalinger hensigtsmæssigt, at ESRB's risikoadvarsler og anbefalinger fremsendes direkte til de respektive adressater og samtidig fremsendes til Økofin-Rådet, som fastsat i Kommissionens forslag. Samtidig skal adressaterne for anbefalingerne rapportere direkte til ESRB efter princippet om at handle eller forklare ("act or explain"). Dette styrker ESRB's uafhængighed og troværdighed.
- For det tredje kan ESRB ty til offentliggørelsen af sine risikoadvarsler og anbefalinger. Dette middel kan også fremme en hensigtsmæssig opfølgning. Endvidere forventes det, at Rådet for Den Europæiske Union og ESA'erne kan spille en rolle med hensyn til at støtte gennemførelsen af ESRB's anbefalinger.

I det store og hele tildeler Kommissionens forslag ESRB en passende rolle og passende ansvarsområder. Det er vigtigt at bemærke, at makrotilsyn ikke skal betragtes som en erstatning for andre myndigheders, navnlig tilsynsmyndighedernes, ansvar. Det skal derimod lette og om nødvendigt supplere de kompetente myndigheders gennemførelse af mikrotilsyn.

23d. Er der en passende institutionel balance mellem EU-institutionerne?

EU-institutionerne er inddraget i ESRB på forskellige planer. Kommissionen er stemmeberettiget medlem af det generelle råd, hvilket er hensigtsmæssigt i betragtning af dens rolle i lovgivningsinitiativer og i den makroøkonomiske og finansielle overvågning af

EU. Rådet for Den Europæiske Union deltager i det generelle råd som medlem uden stemmeret gennem tilstedeværelsen af formanden for Det Økonomiske og Finansielle Udvalg (EFC). Det afspejler den rådgivende funktion, som EFC udøver i forhold til Rådet med hensyn til økonomiske og finansielle politikker, herunder finansiell stabilitet. Rådet er også inddraget i den foreslåede procedure for risikoadvarsler og anbefalinger, da det vil modtage risikoadvarsler og anbefalinger samtidig med adressaterne, og det vil også modtage meddelelserne fra adressaterne. Europa-Parlamentet er hovedsageligt inddraget i ESRB's rapporteringsforpligtelser (sammen med Rådet) og også i revisionen af lovgivningens effektivitet efter tre års erfaringer. Det er også hensigtsmæssigt i betragtning af Parlamentets lovgivningsmæssige funktion og ansvarliggørelse af ESRB. ECB varetager ydelsen af analytisk, statistisk, administrativ og logistisk bistand, så den kan trække på centralbankernes specifikke kompetencer.

Den institutionelle balance er generelt set hensigtsmæssig, eftersom alle EU-institutionerne bliver inddraget i ESRB's funktion på grundlag af deres respektive funktioner.

23e. Hvad synes De om den overordnede sammensætning af ESRB og dets styringskomité

I overensstemmelse med de forslag, der fremsættes i De Larosièrè-betænkningen, vil det være hensigtsmæssigt, at ECB's Generelle Råd udarbejder et grundlag for de stemmeberettigede medlemmer af Det Generelle Råd. EU's nationale centralbanker er velegnede til at fungere som myndigheder med hovedansvar for det makroprudentielle tilsyn på grund af deres tilknytning til de monetære og finansielle markeder i forbindelse med udførelsen af deres pengepolitiske opgaver. Derudover er ECB's Generelle Råd et veletableret beslutningstagende organ, som siden 1999 har udført en lang række centralbankopgaver. De gode erfaringer med Det Generelle Råd udgør derfor et godt grundlag for, at ESRB kan fungere gnidningsløst. Henvisningen til Det Generelle Råd indebærer endvidere, at formanden for ECB skal fungere som ex officio-formand for ESRB, og at næstformanden for ECB er medlem af Det Generelle Råd.

Det er også vigtigt, at de tre formænd for de europæiske tilsynsmyndigheder inkluderes i Det Generelle Råd, samt cheferne for de nationale tilsynsmyndigheder uden stemmeret, på grund af det tætte samspil, der som beskrevet ovenfor, er mellem ESRB, ESA'erne og de nationale tilsynsmyndigheder. Kommissionens og Det Økonomiske og Finansielle Udvalgs deltagelse er også relevant i betragtning af deres rolle i lovgivningsinitiativer, i den makroøkonomiske og finansielle overvågning og i de økonomiske og finansielle politikker.

Sammensætningen af ESRB's styringskomité bør afspejle sammensætningen af ESRB's generelle råd for at sikre, at komitéen repræsenterer rådet, hvis møder den er tænkt at skulle forberede. Derfor er medtagelsen af fem medlemmer fra centralbanker (udover formand og næstformand for ESRB) med til at sikre en hensigtsmæssig balance mellem medlemmer fra centralbankerne og de øvrige medlemmer af styringskomitéen. Det sikrer desuden en tilstrækkelig repræsentation af nationale centralbanker i euroområdet og uden for euroområdet. Da sammensætningen af euroområdet imidlertid vil ændre sig med tiden, vil det ikke være tilrådeligt, at der i en retsakt fastlægges en bestemt, fast tildeling af pladser mellem centralbanker inden for euroområdet og uden for euroområdet.

23f. Kan De uddybe Deres synspunkter med hensyn til ESRB's beføjelser, dvs.

hvordan kan det sikres, at advarsler og anbefalinger ikke ignoreres af adressaterne?

Som nævnt tidligere afhænger effektiviteten af ESRB's advarsler og anbefalinger af deres kvalitet, mekanismen, som kræver handling eller forklaring, ESRB's mulighed for at offentliggøre sine advarsler og anbefalinger samt af Rådets og ESA's mulige rolle i forbindelse med gennemførelsen af disse advarsler og anbefalinger.

Det er altafgørende, at ESRB kan udføre en tæt overvågning og vurdering af de opfølgende foranstaltninger på deres anbefalinger. Såfremt ESRB mener, at de foranstaltninger, der er iværksat for at efterleve anbefalingen, eller begrundelserne for ikke at have gennemført tiltag er utilstrækkelige, kan det overvejes at anvende multilateralt pres og/eller offentliggøre anbefalingen. I betragtning af den følsomme karakter af de underliggende oplysninger og de negative konsekvenser, en offentliggørelse kan have for institutioner og/eller markeder, bør beslutningen om, hvorvidt advarsler og anbefalinger skal offentliggøres, træffes af ESRB fra sag til sag. Kombinationen af disse elementer bør tilvejebringe en tilstrækkelig ramme for indførelse af incitament og mekanismer, der kan øge sandsynligheden for, at risikoadvarsler og anbefalinger efterleves.

23g. Er graden af offentliggørelse efter Deres mening passende?

Oplysninger fra ESRB i form af risikovurderinger, advarsler og anbefalinger har en følsom karakter. Især vil offentliggørelsen af ESRB's vurderinger kunne have en direkte indvirkning på markedsdeltageres opfattelse af betingelserne for finansiel stabilitet. Det vil derfor være nødvendigt at overveje ESRB's kommunikationspolitik grundigt.

Det vil samtidig være vigtigt for ESRB at holde offentligheden underrettet om sine regelmæssige aktiviteter og bidrag til at sikre finansiel stabilitet. Dette kan opnås gennem ESRB's forpligtelse til at rapportere til Europa-Parlamentet og Rådet samt gennem regelmæssige publikationer om finansiel stabilitet for at gøre markedsdeltagere og offentligheden opmærksomme på visse risici og svage punkter.

23h. Mener De, der er en potentiel interessekonflikt med ECB's beføjelser inden for den monetære politik?

ECB har som hovedformål at fastholde prisstabilitet. ECB/ESCB's beføjelser inden for dette område forbliver uændrede. Traktaten fastsætter utvetydigt, at prisstabilitet er den monetære politiks hovedformål, og fastsætter endvidere et klart hierarkisk mandat ved angivelsen af det sekundære mål.

Det er en god idé at overdrage ECB specifikke opgaver i relation til ESRB, idet det øger ECB's bidrag til den finansielle stabilitet. Denne nye opgave skal ikke opfattes som et nyt supplerende mål for den monetære politik. Den nye opgave bør i stedet bidrage til finansiel stabilitet, uden at kompromittere det primære formål om prisstabilitet.

Oprettelsen af ESRB ændrer derfor ikke på den klare fordeling af ansvarsområder, som er nedfældet i traktaten. Det vil også bidrage til at opretholde integriteten af de generelle makroøkonomiske analyser, som udføres inden for rammerne af ESCB, samt ECB's interne organisationsstruktur.

Det er vigtigt at sikre, at ESRB og alle dets medlemmer er så politisk uafhængige som muligt. Det er i den forbindelse vigtigt, at ECB's støtteaktiviteter i relation til ESRB hverken påvirker ECB's institutionelle, funktionelle og finansielle uafhængighed eller ESCB's udførelse af sine opgaver i henhold til traktaten og vedtægterne for ESCB og ECB, navnlig ikke dens egen uafhængige finansielle stabilitet og dens tilsyn med euroområdet økonomi.

24a. Hvad er Deres syn på udviklingen af den europæiske tilsynsarkitektur på mellemlang og lang sigt? Hvad er Deres holdning til en fælles europæisk tilsynsmyndighed?

Oprettelsen af de tre ESA'er er et vigtigt skridt i den rigtige retning. De gør det muligt at bygge videre på de erfaringer og det arbejde, der er gjort i "Lamfalussy"-udvalgene for niveau 3, som spillede en vigtig rolle for indførelsen af tilsynsmæssig konvergens i Europa samt gensidig tillid blandt de nationale tilsynsmyndigheder. Oprettelsen af ESA'erne har til formål at afhjælpe en af de største svagheder ved disse udvalg, som er den uforpligtende karakter af deres retningslinjer. Muligheden for at udstede juridisk bindende tekniske standarder vil gøre det muligt at skabe et EU-regelsæt for finansielle tjenesteydelser, som vil kunne fremme indførelsen af fælles spilleregler og bidrage til at sikre tilstrækkelig beskyttelse af bankindskydere, investorer og forbrugere i Europa.

På mellemlang og lang sigt støtter jeg ikke idéen om en fælles europæisk tilsynsmyndighed, og jeg mener generelt, at resultaterne af denne løsning på nationalt plan under den finansielle krise bør tjene som en advarsel mod at indføre denne løsning i Europa. Jeg kan dog godt se fordelene ved at have en fælles myndighed med ansvar for tilsyn af alle finansielle institutioner, herunder banker, forsikringsselskaber og pensionsfonde. Tilsyns- og reguleringsstrukturen skal holde trit med udviklingen på de finansielle markeder, og vi har været vidner til en progressiv integration mellem de forskellige undersektorer i det finansielle system, med fremkomsten af finansielle konglomerater som den mest mærkbare konsekvens. I den nuværende situation er det derfor vigtigt at tilsynsmyndighederne indfører en integreret metode, der kan give en dybtgående forståelse af de (ikke længere så) nye forretningsmodeller i stedet for en særskilt metode for bank- og forsikringssektoren, som muligvis ikke formår at tage højde for sammenkoblingen mellem undersektorer og tilknyttede risici.

På den anden side skelner jeg skarpt mellem tilsyn med finansielle institutioner og tilsyn med værdipapirmarkeder. Det er vigtigt at erkende, at målene for disse to funktioner er væsensforskellige og i visse tilfælde er direkte modstridende. Der er også kun få ligheder, hvad angår de to tilsynsområders modus operandi og dataressourcer. Den potentielle interessekonflikt består i, at tilsynet med institutioner nødvendigvis må have som altoverskyggende mål at beskytte bankindskydernes og kundernes interesser, hvorimod tilsynet med værdipapirmarkedet først og fremmest har som mål at beskytte investorernes og aktionærernes interesser. Disse to principper medfører to forskellige holdninger til, hvordan man sikrer institutionel stabilitet.

Som jeg ser det, er der også stærke argumenter for, at tilsynet med de finansielle institutioners forretningskik over for deres kunder udføres tæt op ad det prudentielle tilsyn. Det mest tungtvejende af disse argumenter vedrører det forhold, at reguleringen af og tilsynet med detailbankers og forsikringsselskabers produkter og tjenesteydelser og den måde, hvorpå de markedsføres og sælges til kunderne, nødvendigvis påvirker de finansielle institutioners

solvens og rentabilitet, hvorved det indvirker på det prudentielle tilsyn. Ukorrekt behandling af oplysninger, der er indsamlet i forbindelse med tilsyn med forretningssskik, har endvidere væsentlige negative eksterne virkninger, og der har for nylig været sager, hvor det prudentielle tilsyn har påvist store problemer med bankers forretningssskik over for deres detailkunder. Når alt dette tages i betragtning, hælder jeg mest mod en todelt model for mikroprudentielt tilsyn baseret på to institutionelle grundpiller: På den ene side det prudentielle tilsyn med alle finansielle institutioner samt beskyttelse af den traditionelle detailbank- og forsikringskunde, herunder både beskyttelse af deres midler såvel som deres interesser i forbindelse med den kommercielle kontakt med finansielle institutioner. På den anden side beskyttelse af værdipapirmarkedernes integritet og effektivitet, herunder beskyttelse af investorerne på disse markeder.

24b. Hvad er Deres syn på ECB's rolle på banktilsynsområdet i fremtiden?

Erfaringerne fra finanskrisen har generelt styrket argumentet til fordel for, at centralbankerne involveres i det prudentielle tilsyn. I et stadigt mere markedsbaseret og internt forbundet finansielt system er der stor risiko for, at uro og forstyrrelser kan påvirke de vigtigste markedsmekanismer, som f.eks. likviditetsfordeling, og få grænseoverskridende konsekvenser og sprede sig uforudsigeligt. For fuldt ud at kunne kortlægge denne dynamik er der brug for et grænseoverskridende systemisk perspektiv samt tilstrækkelige ressourcer og ekspertise til at udføre analyser af den finansielle stabilitet, sådan som det er tilfældet med centralbanker. Endvidere har den finansielle krise tydeligt påvist synergierne mellem centralbankernes virksomhed og tilsynsfunktionerne, navnlig for så vidt angår indsamling og vurdering af oplysningerne. På baggrund af disse erfaringer planlægger en række medlemsstater at styrke centralbankernes rolle i forbindelse med prudentielt tilsyn. Denne udvikling kan med tiden føre til yderligere overvejelser angående ECB's institutionelle rolle og den i traktaten fastsatte mulighed for at overdrage særlige opgaver inden for prudentielt tilsyn til ECB, ikke mindst i lyset af en yderligere udvidelse af euroområdet og kravene til et mere intenst tilsyn af de institutioner, der er "for store til at fejle".

Eurosystemets institutionelle grundlag hviler på en decentraliseret operationel strategi, der giver mulighed for fuldt ud at udnytte de nationale myndigheders ekspertise og eksisterende infrastrukturer. Dette grundlag har vist sig at være effektiv til at håndtere de institutionelle opgaver i medfør af traktaten, også under den finansielle krise. Det kan udgøre et passende grundlag for udøvelsen af tilsynsbeføjelser. Det skal påpeges, at de argumenter, der normalt fremsættes for at mane til forsigtighed i forbindelse med at involvere centralbankerne i det finansielle tilsyn, ikke holder på nationalt plan, hvad angår Den Europæiske Monetære Union.

25. I hvilket omfang og hvor hurtigt bør de finansielle institutioner øge deres egenkapital?

For at afbøde de risici, som vi står overfor, er bankerne nødt til at være særligt opmærksomme på at have tilstrækkelige kapitalreserver. Jeg er i den henseende enig med det grundlæggende aspekt i den planlagte regulering fra Rådet for Finansiell Stabilitet og Baselkomitéen for Banktilsyn og indførelsen heraf i 2012, idet der er blevet fastsat uomgængelige overgangsperioder og nedarvede principper. Derudover kan visse banker, særligt de banker, der har modtaget statsstøtte, have brug for en grundlæggende omstrukturering for at sikre, at de også er levedygtige, når denne støtte bortfalder. Dette indebærer eventuelt en reducere af

balancerne, idet ikkelevedygtige forretningsområder skæres fra for derved at styrke deres mulighed for at skabe overskud. Bankerne bør samtidig udnytte den seneste tids genopretning af deres rentabilitet til at styrke deres kapitalpositioner for at forhindre, at den nødvendige omstrukturering af forretningsområder og forøgelsen af deres kapacitet til at afbøde kriser ikke materielt påvirker bankernes kreditter til økonomien.

26. Hvordan kan man afhjælpe den konkurrenceforringelse, der er opstået som følge af krisen og de redningsforanstaltninger, der er truffet af medlemsstaternes regeringer og centralbanker?

Selv om regeringernes foranstaltninger til støtte for det finansielle system har været effektive til at forhindre en optrapning af den finansielle krise, kan man frygte, at støtteforanstaltningerne i sig selv fører til en alvorlig konkurrenceforvridning i (i) de enkelte lande, idet statsstøtte og redningsprogrammer giver de modtagende banker en fordel i forhold til de banker, der ikke har adgang til støtteprogrammer, samt (ii) på tværs af landegrænserne, når den offentlige støtte i et land er mere favorabel end i andre lande. Selv om man har bestræbt sig på at harmonisere støtteforanstaltningerne i EU og derved har dæmmet op for de konkurrenceforvridende virkninger, er der dog visse ting, der peger på, at der er sket en konkurrenceforvridning.

Kommissionen, som er ansvarlig for at overvåge situationen på markedet og gennemgå medlemsstaternes offentlige støtteforanstaltninger, har imidlertid endnu ikke rapporteret om tilfælde, hvor der er konstateret alvorlige forvridninger. Samtidig er der dog en risiko for, at der opstår konkurrenceforvridninger som følge af spredningen af statsgaranterede obligationer. Denne spredning afviger for banker med samme klassificering, men med hovedkvarter i forskellige lande. Dette tyder på, at princippet om staten som låntager har været den væsentligste drivkraft bag disse spredninger, men det tyder også på, at der er sket en forvridning, idet "svage banker i stærke lande opnår billigere finansiering". Udvidede indskudsgarantiordninger har sandsynligvis også haft konkurrenceforvridende virkninger på den grænseoverskridende konkurrence. Der er dog stor sandsynlighed for, at både ordninger med statsgaranterede obligationer og udvidet indskudsgaranti udfases i løbet af de kommende måneder, hvilket vil fjerne de vigtigste årsager til konkurrenceforvridning. Det kan dog ikke udelukkes, at midlertidige virkninger på forskellige konkurrencefaktorer kan påvirke konkurrencen på markedet på lang sigt.

Et andet tegn på, at konkurrencen i banksektoren mellem landene i euroområdet er ændret, er, at detailbanksektorens lån og indlån på tværs af landegrænserne steg mærkbart i sidste halvdel af 2008 og forblev på et (historisk) højt niveau i 2009. Det kan ikke udelukkes, at denne udvikling ikke blot afspejler de særlige faktorer, der påvirker de enkelte banker, men også i en vis grad afspejler de virkninger, som forskellene mellem regeringernes støtteforanstaltninger har haft på den grænseoverskridende konkurrence, og som via virkningen på de enkelte bankers finansieringsomkostninger påvirker de rentesatser, som bankernes detailkunder skal betale. Når det er sagt, er der dog også empiriske beviser på, at "pass-through" af pengepolitiske renter til detailbankernes renter i euroområdet generelt har haft en positiv virkning, i overensstemmelse med tidligere erfaringer. Derudover tyder oplysninger fra Eurosystemets tilsyn med bankernes udlån (Bank Lending Survey) heller ikke på, at konkurrencen (eller manglen herpå) har været en vigtig medvirkende årsag til den stramning af bankerne i euroområdets kreditstandarder, der er observeret siden tredje kvartal af 2007.

Centralbankernes støtteforanstaltninger under Eurosystemet er rettet mod banksektoren som helhed og indebærer derfor en mindre risiko for forskelsbehandling. Selv om disse foranstaltninger ikke nødvendigvis helt kan undgå at medføre visse forvridninger af markedet, er der kun begrænset risiko for, at de medfører forvridninger af konkurrencen i banksektoren, i det mindste på kort sigt. Dette gælder både de refinansieringstransaktioner, som Eurosystemet som standard tilbyder de monetære finansielle institutioner i euroområdet, samt de ekstraordinære foranstaltninger, der er indført under finanskrisen. Hvis der i stedet anlægges et internationalt perspektiv, afviger de ekstraordinære pengepolitiske foranstaltninger, Eurosystemet har indført siden oktober 2008, i en vis grad fra de foranstaltninger, som centralbankerne i andre jurisdiktioner har indført, hvilket kan have påvirket de lige konkurrencevilkår mellem de internationale banker (samt mellem banker i og uden for euroområdet). Det er dog vigtigt at huske på, at de foranstaltninger, som centralbankerne rundt om i verden har truffet under krisen, er skræddersyede til de finansielle og økonomiske strukturer, der er dominerende i deres respektive økonomier. Desuden var de operationelle rammer for de internationale centralbanker også indbyrdes forskellige inden finanskrisen. Endelig bør de eventuelle forvridninger af de internationale lige vilkår, som er opstået som følge af centralbankens kriseforanstaltninger, forsvinde, når disse foranstaltninger atter falder væk, og kan derfor ikke forventes at have langsigtede virkninger på bankernes konkurrencesituation.

Selv om det i princippet virker som om konkurrenceforvridningen i stor udstrækning er afbødet, giver støtteforanstaltninger anledning til en anden stor bekymring, idet de har påvirket bankernes incitament. Redningsforanstaltningerne har mere specifikt hovedsageligt være til gavn for store og systemisk vigtige banker, hvis forlis kunne have udgjort en trussel mod det finansielle systems stabilitet. Det betyder, at disse banker kan drage fordel af, at markedet implicit forventer, at de vil blive reddet af regeringen, hvilket har givet dem mulighed for at foretage profitable men risikable forretninger uden at udvise den fornødne markedsdisciplin. Der er fremsat en lang række forslag for at afhjælpe dette problem med den såkaldte "for store til at fejle"-tankegang.

27. Hvordan kan finansielle institutioner tvinges/tilskyndes til at mindske deres risikovillighed?

Den igangværende lovgivningsreform, der har til formål at styrke det finansielle systems modstandsdygtighed, indeholder flere tilskyndelser for bankerne til at sikre en fornuftig risikostyring. Baselkomitéens forslag fra 2009 vil i den forbindelse styrke tilskyndelsen til at mindske risikovilligheden ved at kræve en mere omfattende risikodækning (f.eks. krav om en øget risiko for misligholdelse i handelsbeholdningen samt indførelse af kapitalkrav og krav til kreditrisiko til modparten i forbindelse med derivater, tilbagekøb og værdipapirer), som skal dækkes af en større kvalitetskaptal, hvilket er dyrere. Endvidere vil indførelsen af et harmoniseret likviditetsgrundlag betyde, at bankerne skal finansiere sig selv ved at benytte mere stabile finansieringskilder på en struktureret måde. Endelig er der vedtaget principper om forsvarlig kompensation, som vil begrænse en overdreven risikovillighed på bekostning af langsigtet rentabilitet og forsvarlig risikostyring. Hvis disse foranstaltninger forenes og gennemføres korrekt, kan de i høj grad bidrage til at bremse op for de kortsigtede løsninger og afskaffe den mangelfulde risikostyring, vi har set tidligere.

28. Hvilke spørgsmål er efter Deres opfattelse de mest presserende med hensyn til

lovgivningen om finansielle tjenesteydelser, som skal færdiggøres efter handlingsplanen for finansielle tjenesteydelser?

En af de vigtigste lektioner, vi kan drage af finanskrisen, er, at den tætte tilknytning mellem de globale finansmarkeder medfører fælles problemer, der skal afhjælpes gennem en samordnet indsats. Som det har tilfældet tidligere, skal EU's lovgivning imødekomme de initiativer og henstillinger, der er fremsat på internationalt plan og især af G20, da finanskrisen har vist vigtigheden heraf. Handlingsplanerne og henstillingerne fra G20 har allerede medført en omfattende og vigtig gennemgang af tilsyns- og kontrolordningerne samt ordningerne til fremme af finansiell stabilitet fra internationale organer som f.eks. Rådet for Finansiell Stabilitet og Baselkomitéen for Banktilsyn for banksektoren, som er af særlig betydning i EU-sammenhæng.

Hvad angår de mere presserende emner, der skal afhjælpes med lovgivningsinitiativer, må vi skelne mellem to hovedemner.

For det første lovgivningsinitiativer, der har til formål at styrke tilsynsrammen i forbindelse med internationale initiativer.

Færdiggørelsen af Baselkomitéens reformprogram og dets efterfølgende gennemførelse i Europa er afgørende for indførelsen af et mere modstandsdygtigt banksystem, der kan støtte en sund økonomisk vækst på lang sigt, uden at påvirke markedets funktion og den økonomiske genopretning.

Hvad angår internationale reformer vil jeg desuden understrege fire vigtige aspekter:

- a) Behovet for at opnå international konsensus om løsningerne på de problemer, der er skabt af de systemisk vigtige finansielle institutioner. Det er nødvendigt at opnå enighed om den specifikke lovgivningsmæssige tilgang, der skal vedtages for disse institutioner, samt om hvilke supplerende tilsynsprocedurer, der skal indføres for at sikre en effektiv overvågning af deres aktiviteter og risici. Som et bidrag til Udvalget for Finansielle Tjenesteydelser udarbejdede ECB for nylig et notat om de systemisk vigtige finansielle institutioner, som indeholder en grundig gennemgang af de vigtigste mål for reguleringen af disse institutioner, samt de foranstaltninger, der kunne vedtages for at begrænse risikoen for, at de fejler, samt til at måle konsekvenserne af sådanne fejl: Reguleringen har to formål: (i) øge institutionernes kapacitet til at imødegå kriser og begrænse de systemisk vigtige finansielle institutioners bidrag til systemiske risici, med særlig henvisning til den potentielt afsmittende effekt, (ii) mindske den moralske risiko og den dermed forbundne redningsgaranti. Det kan fremføres, at tiltag rettet mod en af målsætningerne kan medvirke til at også at opnå det andet mål.
- b) Afhjælpe de tilsynsmæssige risici i forbindelse med offshore-finanscentre og ikkesamarbejdende jurisdiktioner. På EU-plan har de tre tilsynsudvalg for niveau 3 foretaget en supplerende kortlægning med en konsolideret liste over ikkesamarbejdende jurisdiktioner, hvor adskillige EU-tilsynsmyndigheder har rapporteret om vedvarende problemer. EU's retlige rammer bør ikke desto mindre tage højde for de tilsynsmæssige risici, som disse ikkesamarbejdende jurisdiktioner udgør, for at sikre, at alle medlemsstater håndterer dette problem på en harmoniseret og

sammenhængende måde, så vi kan undgå tilsynsarbitrage og fastholde ensrettede og lige vilkår for de finansielle institutioner. Kapitalgrundlagsdirektivet, MiFID samt solvens II-direktivet bør indeholde principper vedrørende aktiviteter i ikkesamarbejdende jurisdiktioner samt begrænsning (eller endog forbud) mod sådanne aktiviteter, hvis en jurisdiktion ikke samarbejder med medlemsstaternes kompetente myndigheder, eller hvis de forhindrer udvekslingen af oplysninger om offshore-datterselskaber med henblik på konsolideret tilsyn. Udover Basel-, IOSCO- og IAIS-standarder skal der i denne forbindelse også gøres opmærksom på Baselkomitéens anbefalinger fra oktober 2004 vedrørende en risikostyring, der tager afsæt i kunden - "Consolidated know-your-customer (KYC) risk management" - hvori der fastsættes en række omfattende anbefalinger for håndteringen af jurisdiktioner, der har strenge love om bankhemmelighed eller databeskyttelse, som forhindrer eller kan tolkes, så de forhindrer, overførsel af relevante oplysninger med henblik på risikostyring. Disse anbefalinger fastsætter, at den nationale tilsynsmyndighed skal gøre det klart for værten, at banken frit kan træffe sin beslutning eller af den nationale tilsynsmyndighed kan blive pålagt at lukke den pågældende transaktion, hvis forhindringerne for informationsudvekslingen ikke kan overvindes, og der ikke findes tilfredsstillende alternativer. Såfremt lovgivningen begrænser "tredjeparters" adgang til oplysninger, er det endvidere vigtigt at sikre, at hovedkontoret eller moderselskabet ikke er omfattet af definitionen på en tredjepart.

Alle disse principper, som er baseret på internationale standarder og arbejde udført på FSB- og EU-plan, bør indgå i en værktøjskasse for håndhævelse af tilsyn. Denne værktøjskasse kunne inkludere en trin-for-trin-tilgang, hvor der gås fra en intensivering af dialogen og forhandlingerne med problematiske jurisdiktioner til en intensivering af den rettidige omhu, de institutioner, der arbejder inden for disse jurisdiktioner, skal udvise, og/eller krav om større egenkapital og/eller begrænsning af aktiviteter eller endog lukning af transaktioner.

- c) Udviklingen af mere harmoniserede sanktionsordninger på EU-plan i lyset af henstillingerne i "de Larosière-betænkningen" (henstilling 20), hvori det anføres: De europæiske institutioner bør også igangsætte en proces, som kan føre til mere konsistente sanktionsordninger i det indre marked. Det er ikke muligt at føre effektivt tilsyn, hvis sanktionsordningerne er svage og stærkt varierende. Det er vigtigt både i EU og andre steder, at alle tilsynsmyndigheder kan benytte sig af sanktionsordninger, der er tilstrækkeligt konvergerende, strenge og som har en afskrækkende virkning. Dette er langt fra tilfældet på nuværende tidspunkt. Samme proces bør igangsættes i forbindelse med tilsynsbeføjelserne for at fremme et sammenhængende og effektivt tilsyn i det indre marked.
- d) Behovet for at arbejde videre på at fremme standardiseringen af derivativer og støtte anvendelsen af vigtige modparter til at klare derivattransaktioner, navnlig for så vidt angår credit default swaps.

For det andet lovgivningsinitiativer, der har til formål at styrke EU's institutionelle rammer og deres kapacitet til at forhindre og håndtere fremtidige kriser.

Den større uafhængighed mellem de nationale finansielle systemer og behovet for at beskytte EU's finansielle integrationsproces kræver passende tiltag på EU-plan, hvis vi skal kunne imødegå de potentielle systemiske virkninger af fejlslagne grænseoverskridende finansielle institutioner. Der bør derfor bakes op om Kommissionens overvejelser om at udarbejde en EU-beslutning og fjerne hindringerne for en effektiv krisestyring i EU's grænseoverskridende finansielle institutioner. Dette arbejde bør have følgende prioriteter: (i) udvikling af et minimumsværktøjssæt til de nationale kompetente myndigheder, som de kan anvende til at afhjælpe problemer i en nødlidende bank uden nødvendigvis at skulle yde offentlig støtte, og hvis det skønnes nødvendigt, afvikle banken uden negative konsekvenser for den finansielle stabilitet, (ii) styrkelse af koordinationen og samarbejdet mellem de nationale myndigheder, navnlig i forbindelse med koncerner på tværs af grænserne. På kort sigt bør udviklingen inden for lovgivningen inkludere en harmonisering af indskudsgarantiordningerne, så de bl.a. tager højde for ex-ante og risikobaseret finansiering, suppleret af en troværdig ex-post finansiering, der kan aktiveres, hvis det skønnes nødvendigt. Som supplement til "pay-box"-funktionen bør indskudsgarantiordningernes rolle i forbindelse med kriseløsningsfasen også overvejes. Indførelsen af et mere omfattende grundlag i EU for krisestyring og kriseløsning er afgørende for at styrke det indre marked for finansielle tjenesteydelser, da det vil begrænse de nationale myndigheders incitament til at øremærke de nationale dele af en nødlidende finansiell institution. Dette arbejde står imidlertid over for store udfordringer, som f.eks. de nuværende forskelle mellem medlemsstaternes juridiske ordninger for kriseløsning. Jeg minder om, at ØKOFIN den 2. december 2009 opfordrede Det Økonomiske og Finansielle Udvalg til at fortsætte sit arbejde med at fremme EU's politiske koordineringsramme for krisestyring, herunder spørgsmålet om byrdefordeling, og fremsætter konkrete forslag til Rådet i løbet af foråret 2010.

Jeg er overbevist om, at Eurosystemet vil bidrage til disse drøftelser, der har til formål at definere en strategi for byrdefordelingen, som kan bidrage til at mindske den moralske risiko. Det er af afgørende betydning, at der opnås konsensus om de mål, der skal nås, og at der vedtages en køreplan for de foranstaltninger, der skal træffes for at nå dem.

29. Hvordan vurderer De det nuværende konsolideringsniveau for finansielle tjenesteydelser i EU, og hvad mener De om fremtidsudsigterne i denne henseende?

I henhold til de sidste nye strukturelle indikatorer for EU's banksektor (dvs. tallene for 2008), fortsætter konsolideringen inden for banksektoren. Dette har dog også betydet, at markedsconcentrationen stiger, hvor markedsconcentrationen generelt er større i de mindre lande end i de større lande. Nationale kreditinstitutioner fortsatte med at dominere EU's banksektor og øgede endda deres markedsandel på bekostning af udenlandske institutioner. Der var fortsat betydelige forskelle mellem landene med hensyn til betydningen af udenlandske foretagender, idet datterselskaber med et moderselskab fra euroområdet var mest udbredt i EU's nye medlemsstater.

Fusions- og overtagelsesaktiviteterne blev intensiveret i 2009, men var dog på et lavt niveau sammenlignet med de foregående 10 år. De største stigninger blev konstateret for nationale og grænseoverskridende aftaler. Mens aftaler om fusioner og overtagelser tidligere primært var baseret på strategiske overvejelser, som f.eks. opnåelse af stordriftsfordele og indtagelse af nye markeder, involverede mange af de transaktioner, som blev gennemført i 2008 og 2009,

foretagender, der havde pådraget sig betydelige tab eller likviditetsproblemer. Samtidig har indsatsen for at styrke nogle kreditinstitutioners kapitalposition og kontantbeholdninger resulteret i udviklingen af en række sekundære aktiviteter, hvad angår enten virksomhed eller geografisk placering.

Med hensyn til den samlede værdi af transaktioner vedrørende fusioner og overtagelser faldt antallet af overtagelser betydeligt i 2009, og stigninger blev kun registreret for nationale aftaler.

Det skal også bemærkes, at den statslige involvering i kreditinstitutioner har medført en betydelig ændring i ejerstrukturen for nogle af de største kreditinstitutioner i EU. På grund af den begrænsede varighed af de statslige rekapitaliseringsforanstaltninger forventes det dog, at denne ændring i ejerstrukturen vil være midlertidig, og at den vil blive omgjort, når den finansielle situation for hver enkelt af disse finansielle institutioner igen er blevet styrket.

Hvad angår vurderingen af konsolideringsmønstre, skal den ses ud fra indvirkningen på de enkelte bankers effektivitet og soliditet, på konkurrencen i banksektoren og på den finansielle stabilitet i den finansielle sektor generelt. For så vidt nylige konsolideringsaktiviteter har bidraget til en forbedring af bankernes rentabilitet og styrkelse af deres modstandsdygtighed over for chok, må de betragtes som positive.

Ved vurderingen af fremtidsudsigterne for konsolidering er det vigtigt at tage hensyn til den almene opfattelse, at omfanget af gearing i banksektoren var for stort før krisen. Mens nedbringelsen af gearing fortsættes, må det forventes, at banksystemets rentabilitet (med hensyn til egenkapitalforrentning) vil være lavere end i de seneste år, i hvert fald på mellemlang sigt. Bankerne vil derfor sandsynligvis opsøge nye muligheder for at styrke rentabiliteten. Konsolidering kan være en attraktiv metode til at nå dette mål for de banker, der kommer ud af krisen som de stærkeste aktører, idet overtagelser til relativt fordelagtige priser kan give dem mulighed for at forbedre rentabiliteten på lang sigt – takket være stordriftsfordele. I den henseende må vi forvente, at tendenserne inden for fusioner og overtagelser også fortsætter efter krisen. I de næste par år kan fusioner også blive gennemført for at redde banker i vanskeligheder. Som anført kan mange af begrundelserne bag forventningen om, at vi vil opleve yderligere konsolidering i den nærmeste fremtid, også begrunde konklusionen om, at dette vil skabe et mere effektivt og modstandsdygtigt banksystem. Koncentrationen af sektoren kan på den anden side skabe flere institutioner, der er "for store til at fejle", hvilket gør det endnu mere presserende, at vi indfører foranstaltninger, som kan løse de problemer, disse institutioner skaber.

D. ECB's funktion samt demokratisk kontrol og gennemsigtighed

30. Bør direktionsmedlemmernes forskellige ansvarsområder ikke ændres med tiden i overensstemmelse med ændringerne af ECB's opgaver og prioriteter?

ECB's Direktion er et kollektivt beslutningstagende organ, som handler ud fra princippet om kollektivt ansvar, dvs. at Direktionen som helhed er kollektivt ansvarlig for sine beslutninger og den generelle varetagelse af ECB's forretningsområder. Forretningsområderne rapporterer af praktiske grunde til de enkelte medlemmer af Direktionen, som fører tilsyn med og vejleder dem, men alle arbejdsgrupper forvaltes under Direktionen som helhed.

Som det tidligere er sket, kan Direktionen fra tid til anden revidere rapporteringslinjerne til direktionsmedlemmernes arbejdsgrupper og udformningen af dens beslutninger. Sådanne lejlighedsvis justeringer af de enkelte direktionsmedlemmers ansvarsområde kan bidrage til en styrkelse af Direktionens position som kollegium. I den sammenhæng kan sammensætningen af direktionsmedlemmernes portefølje ændres i løbet af deres embedsperiode. Direktionen selv er ansvarlig for enhver beslutning i den henseende.

Personligt lægger jeg stor vægt på Direktionens kollektive karakter, da den bedst sikrer, at forskellige perspektiver afspejles, og at alle former for tilgængelige eksperter, erfaring og viden tages i betragtning i beslutningsprocessen.

31. Hvilket system anser De for det mest hensigtsmæssige med henblik på at sikre en ligelig udskiftning af medlemskabet af ECB's Direktion, hvad angår nationalitet?

Kriterierne for udnævnelsen af kandidater til ECB's Direktion fremgår af traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (artikel 283, stk. 2) og statuten for ESCB og ECB (artikel 11, stk. 2), hvori det anføres, at:

- medlemmerne af Direktionen udnævnes "blandt personer, som er værdige i almindeligt omdømme, og som har professionel erfaring i monetære forhold eller i bankvæsen"
- kun statsborgere i medlemsstaterne kan være medlemmer af Direktionen.

Traktaten omhandler dermed to krav: "kompetence" og "statsborgere i medlemsstaterne". Der er ingen bestemmelser i traktaten, som afgør sammensætningen af ECB's Direktion.

Udnævnelser, der baseres på andre overvejelser end ovennævnte krav, kan også være i strid med traktatens bestemmelser om ECB's uafhængighed. På møderne i ECB's besluttende organer deltager alle medlemmer i deres personlige kapacitet. Princippet om uafhængighed betyder, at "hverken ECB, de nationale centralbanker eller medlemmerne af disses besluttende organer [må] søge eller modtage instrukser fra fællesskabsinstitutioner eller -organer, fra medlemsstaternes regeringer eller fra nogen anden side" (artikel 130 i traktaten, artikel 7 i statuten). Denne bestemmelse i traktaten er uforenelig med princippet om national repræsentation.

Den endelige afgørelse om udnævnelse af medlemmer af ECB's Direktion træffes af Det Europæiske Råd (hvor kun medlemmer af euroområdet kan stemme) på grundlag af en indstilling fra Rådet og efter høring af Europa-Parlamentet og ECB. Jeg er sikker på, at ovennævnte principper for udnævnelsen af medlemmer af ECB's Direktion overholdes fuldt ud.

32. Hvad mener De om behovet for at øge mangfoldigheden, hvad angår direktionsmedlemmernes baggrund, i stedet for udelukkende at ansætte personer, der har erfaring med centralbankledelse?

Som nævnt i mit svar på det forrige spørgsmål anføres det tydeligt i traktaten og statuten, at medlemmerne af Direktionen skal udnævnes "blandt personer, som er værdige i almindeligt omdømme, og som har professionel erfaring i monetære forhold eller i bankvæsen".

Det er næppe en overraskelse, at personer, der har erfaring med centralbankledelse, opfylder dette krav. Samtidig udelukker denne bestemmelse dog på ingen måde udnævnelsen af kandidater, som ikke kommer fra en centralbank. I de fleste centralbanker – og her er ECB ingen undtagelse – har medlemmerne af de besluttende organer ganske forskellige baggrunde og har f.eks. professionel erfaring inden for banksektoren, den akademiske verden og den offentlige forvaltning.

De kan se af mit cv, at dette også gælder for mig. Efter min mening er det et aktiv for institutionens forvaltning, at medlemmerne af et besluttende organ har forskelligartede baggrunde.

33. Kan De redegøre for Deres holdning til konceptet vedrørende demokratisk kontrol i relation til ECB og centralbankvirksomhed generelt?

For at bevare legitimiteten skal en uafhængig centralbank stå til ansvar over for demokratiske institutioner og offentligheden for de handlinger, den udfører for at opfylde sit mandat. I takt med den øgede erkendelse, navnlig i de seneste årtier, af den afgørende rolle, som uafhængighed spiller for en centralbanks evne til at opfylde dens mandat, er arten af demokratisk kontrol også blevet vigtigere. I den sammenhæng gennemføres kontrollen af centralbanker på forskellige måder rundt omkring i verden.

I EU har ECB et klart mandat, som den opfylder på en uafhængig måde i overensstemmelse med traktaten. Det fastlægges også i traktaten, at denne høje grad af uafhængighed ledsages af demokratisk ansvarlighed over for den europæiske offentlighed og dens direkte valgte repræsentanter, dvs. Europa-Parlamentet. Der er derfor fastlagt en række veldefinerede procedurer for kontrollen af ECB, herunder ikke mindst de regelmæssige møder mellem ECB's formand og Økonomi- og Valutaudvalget (ECON) samt yderligere høringer, som varetages af ECB's næstformand og de øvrige medlemmer af ECB's Direktion. Det skal bemærkes, at sidstnævnte høringer repræsenterer et tættere samarbejde mellem ECB og Europa-Parlamentet, end traktaten kræver, og denne fastlagte praksis er efter min mening et særdeles positivt element, som også Europa-Parlamentet glæder sig over. ECB's ansvar omfatter også præcise rapporteringsforpligtelser (artikel 15 i ECB's statut). Ud over den årlige beretning, som fremlægges for Parlamentet (samt Rådet, Kommissionen og Det Europæiske Råd), skal ECB indsende kvartalsberetninger om Eurosystemets aktiviteter. ECB har valgt at gå videre end disse krav i traktaten og aflægger hyppigere beretning i form af månedsbulletinen. Endelig offentliggør ECB i tillæg til den konsoliderede ugentlige balance en række andre opgaverrelaterede publikationer, herunder den halvårslige rapport om finansiel stabilitet og den årlige rapport om finansiel integration.

34. Hvad mener De om de procedurer, der anvendes til at udskifte medlemmer af ECB's Direktion? Bør forudgående demokratisk kontrol og gennemsigtighed ikke betyde, at Europa-Parlamentet i det mindste får formel mulighed for at høre mulige kandidater og give udtryk for sin holdning, inden Rådet træffer den endelige afgørelse om udnævnelsen?

Fremgangsmåden for udvælgelse af medlemmer af ECB's Direktion er fastsat i artikel 283 i traktaten og artikel 11 i statuten for ESCB og ECB. Den er aftalt mellem alle underskrivere af den seneste traktatændring og er gældende europæisk lov. Som kandidat til ECB's Direktion er jeg underlagt denne fremgangsmåde, og jeg finder det ikke passende at kommentere denne

fremgangsmåde yderligere.

- 35. Hvilke konklusioner drager De af sammenligningen af de gennemsigtheds politikker, der følges af USA's Federal Reserve Bank og ECB? Hvilket alternativ foretrækker De: offentliggørelse af protokollerne to uger pengepolitiske beslutninger, som det praktiseres af Fed og Bank of England, eller den pressekonference, som følger umiddelbart efter pengepolitiske beslutninger, i tillæg til omgående offentliggørelse på internettet af begrundelsen for beslutningen, som det praktiseres af ECB?**

En sammenligning af de forskellige tilgange er kompleks. Det skyldes bl.a., at centralbanker kan have forskellige behov som følge af deres specifikke historier og kulturer, deres politiske målsætninger og andre elementer i deres institutionelle rammer. Af de tilgængelige undersøgelser kan det fast konkluderes, at den måde, som centralbanker i dag træffer pengepolitiske beslutninger på, er langt klarere og mere gennemsigtig end i tidligere årtier. Effektiviteten af pengepolitikken er derfor blevet forbedret globalt.

Centralbanker kan være gennemsigtige på forskellige måder. Jeg er af følgende grunde overbevist om, at ECB's tilgang er blandt de mest avancerede i verden. Den er for det første meget gennemsigtig med hensyn til sammenhængen mellem den pengepolitiske strategi og årsagerne til dens handlinger. Pressekonferencen og den indledende redegørelse er for det andet nyttige redskaber til at formidle vigtige oplysninger til et forskelligartet publikum. De giver interesserede parter (f.eks. offentligheden, medierne og observatører på finansielle markeder) omfattende og relevante oplysninger om ECB's pengepolitiske beslutninger. De søger at forklare Styrelsesrådets kollektive holdning til den pengepolitiske situation. Den indledende redegørelse samt spørgsmålene og svarene på pressekonferencen offentliggøres for det tredje i realtid. Denne funktion ville ikke være mulig, hvis protokollerne blev offentliggjort. Generelt er ECB's fremgangsmåde efter min mening krævende for alle medlemmer af Styrelsesrådet. Jeg mener også, at der i dag er større forståelse for ECB's tilgang, og at andre centralbankers offentliggørelse af protokollerne er den mest fornuftige fremgangsmåde for dem.

- 36. Hvad er Deres holdning til den kvartalsvise monetære dialog mellem Europa-Parlamentet og ECB's formand? Kan den monetære dialog efter Deres mening forbedres? Skader de hyppige drøftelser af ECB's politikker med andre politiske aktører bankens uafhængighed?**

Den regelmæssige dialog med Europa-Parlamentet er en del af den demokratiske kontrol af Den Europæiske Centralbank over for de europæiske borgere og deres direkte valgte repræsentanter. I den sammenhæng repræsenterer kvartalsmøderne mellem formanden for ECB og Økonomi- og Valutaudvalget et meget vigtigt bidrag til offentlighedens accept af ECB's pengepolitik. Sammen med yderligere møder, også med deltagelse af andre medlemmer af Direktionen, bidrager disse samtaler til en dyb og produktiv udveksling af synspunkter. Det giver også ECB et særdeles værdifuldt forum, hvor den kan forklare sin pengepolitik og modtage feedback. Dette gælder også for Europa-Parlamentets plenarmøde, hvor ECB's formand bl.a. forelægger bankens årlige beretning. Dialogen mellem ECB og Europa-Parlamentet er af en meget høj standard. Begge institutioner har tidligere anerkendt dette ved flere lejligheder.

Regelmæssig udveksling af oplysninger med andre politiske aktører er efter min mening en meget vigtig del af vores politiske ramme i ØMU. I den sammenhæng samarbejder ECB regelmæssigt med en række europæiske institutioner. ECB inviteres f.eks. til møderne i Eurogruppen og Økofin-Rådet. Den deltager regelmæssigt i møderne i forbindelse med den makroøkonomiske dialog. På det faglige plan samarbejdes der også med Kommissionen og de nationale regeringer, f.eks. i Det Økonomiske og Finansielle Udvalg og Udvalget om Økonomisk Politik. Alle disse udvekslinger af synspunkter finder sted i henhold til traktatens bestemmelser, hvilket sikrer og altid respekterer ECB's fulde uafhængighed, samtidig med at ØMU'ens effektive gennemførelse understøttes. De er derfor nødvendige og ønskværdige, netop fordi de anerkender ECB's uafhængighed.

37. Skal ECB underkastes en fuld undersøgelse af Den Europæiske Revisionsret, som går videre end begrebet "operationel effektivitet" (artikel 27, stk. 2 i statuten for ESCB og ECB)?

Forvaltningen af ECB er underlagt en omfattende ramme af eksterne og interne kontrolforanstaltninger, som for de flestes vedkommende er fastlagt ved lovgivning. Revisionsrettens undersøgelse af den operationelle effektivitet af forvaltningen af ECB er et vigtigt element af denne kontrol. Kontrollen suppleres af kravet om regelmæssige beretninger over for Europa-Parlamentet og offentligheden samt EF-Domstolens juridiske kontrol. Alle disse elementer er fastlagt med henblik på at sikre centralbankens uafhængighed. ECB's uafhængighed gælder også bankens finansielle ressourcer.

Der er derfor ikke behov for at udvide Revisionsrettens kontrol ud over begrebet operationel effektivitet.

E. Generelt

38. Hvad mener De, er de vigtigste risici og udfordringer, ECB står overfor?

Hvad angår de største risici og udfordringer, som ECB står overfor, vil jeg begrænse mig til tre af dem:

Gennemførelsen af vores exit-strategi er en udfordring uden fortilfælde, hvor vi skal sikre, at ECB's særlige foranstaltninger udfases gradvist. Den aktuelle usikkerhed på markedet betyder dog, at det fortsat er en krævende opgave at finde frem til en passende hastighed og et passende omfang for denne udfasning. De foranstaltninger i forbindelse med exit-strategien, som ECB indtil videre har iværksat, har efter min mening været fuldt ud passende og velbegrundede ud fra vurderingen af forholdene på de økonomiske og finansielle markeder. Vi skal udvise stort omhu i fremtiden, da enhver fejl kan have en meget høj pris, hvilket vi tidligere har oplevet i forbindelse med genoprettelsen efter alvorlige bank- og finanskriser.

En anden udfordring, jeg vil fremhæve, er oprettelsen og driften af ESRB, som ECB vil støtte. Intellectuelt er denne opgave en udfordring, da der skal udvikles nye værktøjer til gennemførelsen af makrotilsyn, om end eksisterende værktøjer også kan bruges til dette formål. I betragtning af overlappingerne mellem ECB's Generelle Råd og Styrelsesråd og det nye generelle råd for ESRB, hvad angår sammensætningen af begge organer, skal vi desuden sikre tilstrækkelig og ensartet kommunikation. Det skal navnlig understreges, at der ikke sker en afvejning mellem målsætningen om prisstabilitet og den støtte, som ECB kan give til andre

mål, herunder finansiell stabilitet. Endelig er der organisatoriske spørgsmål, herunder f.eks. hvordan ESRB-støttefunktionen skal indpasses i ECB's nuværende organisation.

Til sidst vil jeg nævne den udfordring, der følger af det pres, som de aktuelle balanceproblemer i flere medlemsstater skaber. Dette er et problem for landene selv og for alle europæiske institutioner, der er ansvarlige for forvaltningen af den monetære union, men det kræver også, at ECB spiller en aktiv rolle. Som jeg nævnte tidligere, er der kun én pengepolitik for euroområdet som helhed, men ECB skal også bidrage til analysen af konkurrenceevnen og forskellene inden for området og hjælpe landene med at udforme og gennemføre de nødvendige politikker. At være medlem af EU indebærer en række fordele for de berørte lande, men også forpligtelser. Dette gælder også for medlemmerne af euroområdet. Disse forpligtelser skal overholdes af alle, for at vi kan få størst muligt udbytte af den økonomiske og monetære union i Europa. Den politiske indsats skal være i overensstemmelse med de europæiske krav. Dermed mener jeg ikke kun, at landene skal leve op til de finanspolitiske regler i stabilitets- og vækstpakten, men også at de skal gennemføre strukturpolitikker, som gør Europa mere produktivt og dermed mere fleksibelt. Private parter skal desuden være afbalancerede i deres fastlæggelse af omkostninger og lønninger. Utilstrækkeligt fremskridt og utilstrækkelig konvergens på disse områder både bekymrer mig som entusiastisk europæer og påvirker det miljø, som ECB handler i, og derfor bekymrer det mig også som pengepolitisk beslutningstager.

RESULTAT AF DEN ENDELIGE AFSTEMNING I UDVALGET

Dato for vedtagelse	23.3.2010
Resultat af den endelige afstemning	+: 37 -: 3 0: 1
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Burkhard Balz, Godfrey Bloom, Sharon Bowles, Udo Bullmann, Pascal Canfin, Nikolaos Chountis, George Sabin Cutaş, Rachida Dati, Leonardo Domenici, Diogo Feio, Markus Ferber, Elisa Ferreira, Vicky Ford, José Manuel García-Margallo y Marfil, Jean-Paul Gauzès, Sven Giegold, Sylvie Goulard, Enikő Győri, Liem Hoang Ngoc, Gunnar Hökmark, Othmar Karas, Wolf Klinz, Jürgen Klute, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Astrid Lulling, Hans-Peter Martin, Arlene McCarthy, Ivari Padar, Antolín Sánchez Presedo, Olle Schmidt, Edward Scicluna, Peter Simon, Ivo Strejček, Kay Swinburne, Marianne Thyssen, Ramon Tremosa i Balcells, Corien Wortmann-Kool
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere	Sophie Auconie, Pervenche Berès, Herbert Dorfmann, Sari Essayah, Robert Goebbels, Jan Kozłowski, Philippe Lamberts